

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 26 korona.
Egy hónap 2 k. 40 l.

HIRDETÉS:

4-hasábos betűt sor egyenként 30 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 237.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Rézvény-
Társaság.
József téherozag-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 181.

Arad, 1915.

POSZTERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, július 15.

Szünet az összes harctereken.

Budapest, július 14. (Hivatalos.) A főhadiszállásról jelentik:

Orosz hadszíntér:

Az általános helyzet változatlan.

Olasz hadszíntér:

Tüzérségi harcoktól és oszátározásoktól eltekintve, a délnyugati hadszíntéren semmi sem történt. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

osztában mintegy 60.000 gránátot pazarolt és bár súlyos veszteségeket szenvedett, semmiféle eredményt sem ért el.

Az archimedesi pont.

Arad, július 14.

A hadviselésnek vannak teoretikusai, — Moraht őrnagytól lefelé, — akik a harctéri események jelentőségét elénk tárják és nem egyszer helyesen ítéli meg, hogy egyik, vagy másik hadmozdulatnak mik lesznek a legközelebbi következményei. A béke-tudósok még nem jelentkeztek. Még az alaposságnak és a mindenre kiterjedő gondnak klasszikus hazájában, Németországban is csak azzal foglalkoznak, hogy milyennek kell lenni a békekötés utáni időknak, de azt a hidat, azt az ivárványt, amely a háború fekete világát átveli a béke nap sugaras mezőjébe, senki se tudja elképzelni.

Történet-tanárok hasztalan idéznek föl a múltból, a közel és a messzi közből a békekötéseket, hogy azok születését, kialakulását vegyelemezzék. Villefranca, Nikolsburg, San Stefano, Washington, Pozsony, Bukarest, mind, mind olyan háborúknak voltak a béke-állomásai, amelyekhez a mai se terjedelemben, se karakter dolgában nem hasonlítható. Voltak háborúk, a mikor két hadviselő felet egy harmadik állam jóindulatú közvetítése, vagy kényszerítő fellépése készítette a békekötésre. Ez az eset itt ki van zárva, mert kis államoktól eltekintve, mindenik ország harcban áll. A semleges amerikai Egyesült Államok (a háború alatt eljátszották azt a nimbuszt, a melyet érdek nélküli békekötítőktől megkövetelnek, hogy a föllépésüknek sulya legyen.

Más háborúknak belső forradalom vetett véget. Ez most nincs kizárva és a jelei határozott formában észlelhetők az orosz birodalom érzékenyebb foltjain, de nem valószínű, hogy a háború véres zuhatagát ez állítaná meg. Nem szólva arról, hogy az orosz abszolutizmusnak elegendő eszköze maradt még a forradalom elfojtására, az orosz közvélemény egy része előtt sikerült a háborút oly színben feltüntetni, hogy annak sorsa Oroszország nemzeti becsületét, létét és történelmi jövőjét érinti. Ezzel nem csöndesítették el végleg a forradalmat, de annak jó részét egy időre narkotizálták.

Győzelmes

német rohamtámadások.

Berlin, július 14. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenté:

Nyugati hadszíntér:

Ma éjszaka a souchezi cukorgyár mellett újabb kézi gránát támadást utasítottunk vissza. A franciák Troyan (Craonnetől keletre) és Perthes (a Champagnében) vidékén eredmény nélkül robbantottak fel néhány aknát, kézi gránáttüzünk megakadályozta őket abban, hogy a robbantási helyeken megvethessék a lábukat. Az Argonokban egy német támadás sikerrel járt.

Vienne le Chateautól északkeletre, körülbelül egyezer méter szélességben elfoglaltuk a franciák arcvonalát. Egy tisztet és 137 főnyi légénységet elfogtunk, 1 gépfegyvert és 1 aknavetőt zsákmányoltunk. Boureuiléstől délnyugatra csapataink rohammal elfoglalták az ellenség magaslati állását. Három kilométer szélességben és egy kilométer mélységben a 285 magaslat (La file morte) birtokunkban van. 2581 francia, köztük 51 tiszt jutott sebesületlenül fogásunkba. Ezenfelül három-négyszáz sebesült foglyot vettünk ápolásba. Zsákmányunk két hegyi ágyú, két revolverágyú, hat géppuska és nagymennyiségű hadiszer. Csapataink egészen a francia tüzérségi állásokig nyomultak előre és hasznavehetelenné tettek 8 ágyút, amelyek most az ellenfelek harc vonalai közt állanak. Eranzenberg mellett Yperntől északkeletre lelőttünk egy angol repülőgépet.

Keleti hadszíntér:

Njemen és Visztula közt csapataink Kalvarja tájékán, Kolntól délnyugatra, Pransis mellett és Mlavától délre néhány helyi sikert értek el.

Délkeleti hadszíntér.

Német csapatoknál nincs változás. Legjobb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Hatvanezer gránát

egy napon.

Konstantinápoly. (Milli-ügynökség.) A főhadiszállás közli:

Kaukázusi front: Az ellenség veszteségeit, melyeket halottakban és sebesültekben az Arras erdőknél lefolyt harcokban szenvedett, kétezer emberre becsülik. E harcok csapataink és az ellenséges lovasság és gyalogság között folytak le és az ellenség állandó visszavonulásával végződtek. Legutóbb 600 halottat számláltunk meg az ellenség visszavonulási oldalán.

Dardanella front: Julius 12-én reggel az ellenség Ari Burnu mellett heves tüzérségi és gyalogsági tüzelés után bombák dobása mellett előnyomulást kísérelt meg jobbszárnyunk ellen. Tüzelésünkben az ellenséges támadás összeomlott és az ellenség vissza is vonult. Ugyancsak könnyen visszavertük az ellenségnek balszárnyunk ellen intézett hasonló kísérletét. Az ellenség futva menekült. A menekülők egy része a szabadárokba zuhant. Sok munició és más hadiszert zsákmányoltunk.

Sedil Bar mellett az ellenség ugyanaz nap reggel mindkét szárnyánál heves tüzérségi tüzelés után támadást kísérelt meg jobb és balszárnyunk ellen, flottája egy részének támogatása mellett.

Az ellenség háromszor kísérelte meg támadását jobbszárnyunk ellen, de súlyos veszteségek mellett visszavertük. A balszárnyon lövészárkharccá fajult a küzdelem, amely eredmény nélkül éjjelig tartott. E szárnyon két gépfegyvert zsákmányoltunk. Jólehet az ellenség a tegnapi

Azon már megindult a vita, hogy kinek kell kezdeni a béke megpendítését. A német szociáldemokraták azt mondták, hogy ez a győző kötelessége, miután neki nem kell tartani attól, hogy a béke-törekvést gyöngeségnek fogják tekinteni. A német kormány nem értett egyet ezzel. A legyőzöttek, az alul maradtaknak kell levonni a harcéri helyzet konzekvenciáit és belátni, hogy rájuk nézve a harc folytatása céltalan.

Vajon rátérnek erre a beismerésre? Calaisban tanácskozásra ültek össze az entente miniszterei és hadvezérei. Kétségtelen, hogy ezen a tanácskozáson csak másodsorban lehet szó a békéről. Először arról beszélnek: hajlandó-e Anglia ezután segítséget és municiót adni a háború folytatásához, hajlandó-e az általános védkötelezettséget behozni. Ha nem: akkor nincs miért folytatni a háborút.

Még senki se képzelje el az archimedesi pontot, a melyből ezt a lánggal égő, vértől borított háborús világot sarkából ki lehet fordítani és a béke tengelyébe zökkeníteni. Kizárva nincs ép, hogy Calais lesz az archimedesi pont. Ha a kifáradt és tartalékoknak hiával levő franciák és oroszok nem kapják meg Angliától, a mire egyre világosabban céloznak, akkor nincs kizárva, hogy Calais után még sűrűbben és még komolyabban fognak Párisban és Szentpétervárott a békéről beszélni, mint olyasmiről, a melynél nincs egyéb hátra.

Győzelmi jelentés, amelyet nem Höfer ír.

(Szabad a tiszta buza lixzt.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 14.

A hivatalos híradást legfrissebb győzelminkről nem Höfer írta alá, hanem Tisza István gróf. Nem a harcúterén vívott győzelmünket jelenti, hanem azt, amelyet saróval arattunk. A kurta jelentés szerényen hirdödik meg a hivatalos lap zugában, nehogy hisztériának látszassék a győzelem proklamálása, amelyet a magyar föld szerzett meg nekünk. Talán tintába mártott tollal vastag betűs lett volna ennek a jelentésnek minden sora, köztirajzolva sugárzó glóriával és a híre végigszárgult volna a harmezőkön s a kottása írva erről muzsikálna a külvárosi kocsmákban az alkalmi tányéroszása szövethézett négyes srámi: az angol dudás, az orosz nagybögös, a francia harmonikás és a citromtermelő talian háriás.

A Tisza győzelmi jelentése: ellenségeink kiheztetési taktikájának végleges csődjé, hadinyelvein: összeomlása. Megérkezett az új munició: a 42-es buza és a 30 es feles gabona s amely máig a kiheztetési akciót feltartóztatta: a kimerült kukorica elvonult s lövészárokból, hogy helyét átadja a legáltalásabb, rissen sorozott dandárnak: a buzának és a rozsnek.

Bucsuazunk a véglegesen szabadságot kutoricától. Vitézségi érem illeti meg, mert borus napjainkban kitartott mellettünk s feltartóztalta az ellenséget addig, míg az új aratás meg nem hozta a legyőzhetetlen helyettesítő csapatokat.

Maga, a győzelmi jelentés szószerint így hangzik:

A magy. kir. miniszteriumnak 2.562 1915. M. E. számú rendelete a buza- és rozstiszt kimeléséről 649—1915. M. E. szám alatt kiadott rendeletnek hatályon kívül helyezése tárgyában.

A m. kir. miniszterium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a következőket rendeli:

1. §. A m. kir. miniszteriumnak a buza- és rozstiszt kimeléséről 1915. évi február hó 16-ik napján 649—1915. M. E. szám alatt kiadott rendelete hatályát veszti.

2. §. Ez a rendelet 1915. évi július hó 1-ső napjától kezdődő hatállyal lép életbe.

Budapest, 1915. évi július hó 13.

Grót Tisza István s. k.

m. kir. miniszterelnök.

Bulgária megegyezik Törökországgal.

(Orosz rendszabályok Románia ellen.)

Távirati tudósítás.

Szófia—Bukarest, július 14.

Flanellós franknyi bolgár áru elárverése.

Ruscuk. A román államvasutak tíz millió franknyi bolgár árut vám és fekbérilletéket címen elárvereztetett. Nem adott waggonokat a továbbszállításra. A Dewnik azt írja, hogy Bulgáriát délen a francia és angol hajóhad, északon a román államvasut kiheztetéssel preszeionálni akarja.

Bulgária kiszolgáltatta Romániának.

Szófia. A vezető körök meg vannak győződve arról, hogy a megegyezés Törökországgal rövidesen megtörténik. Románia a románlakta Negotint követeli Szerbiától. Ezáltal a Duna mindkét partja Romániáé lenne, Bulgária elszakították Magyarországtól és Románia kénye-kedvének lenne kiszolgáltatta.

Dobrudsza Bulgária becsülete.

Bukarest. A „Dobrudsza“ társaság vezető bizottsága Szófiában a napokban tette közzé azt az emlékiratot, amelyet a miniszterelnökhöz intézett s amelyben kifejti, hogy a „dobrudsai kérdést úgy tekinti, mint Bulgária becsületbeli, gazdasági és néprajzi épségének életkérdését és elvárja, „hogy a bolgár kormány minden erejéből azon lesz, hogy ezt a tartományt újból bekebelezze a bulgár hazába.“

Orosz intézkedések a román határon.

Bukarest. Az Universal jelenti Jassuból: Az orosz kormány igen szigorú új rendszabályokat léptetett életbe Unghoninél és ezt szíval okolja meg, hogy az utóbbi időkben igen sok kém jutott be ezen az úton Oroszországba. A közbiztonsági szolgálata ellátására új irodát állítottak fel, amelybe a katonai hatóság képviselőit is delegálták. Az összes utasokat, akik ezen a határállomáson átmennek, a legszigorúbban megvizsgálják. Naprenden van, hogy a katonák az átutazókat — a nőket is — azon megokolással, hogy a motozás nem nyújt elég biztonságot, pörésre vetkőztetik. A román konzul minden látkozása eddig hibávalónak bizonyult.

Bukarest. A félhivatalos Roumaine jelenti: Az odesszai orosz hatóságok letartóztatták Alexandrescu Virgil dr. bukaresti ügyvéd atvéréit, Alexandrescu Porfirát, aki két

éve mint tanítónő élt Odesszában. A letartóztatás minden megállapítható ok nélkül történt, amint általában az összes román alattvalók letartóztatása. A román külügyminiszterium már megtette a szükséges lépéseket, hogy a letartóztatott tanítónőt szabadon bocsássák.

Kilenc miniszter és két hadvezér tanácskozása.

(A calaisi találkozó.)

Távirati tudósítás.

Berlin. Ma kezdtek meg a tanácskozást Calaisban az angol és francia politika vezérférfiai és a két hadsereg legfőbb parancsnokai. A kilenc miniszter és a két vezér minden esetre fontos és súlyos ügyekben jött össze, annál is inkább, mert a tanácskozást hivatalosan is bejelentették és jelentőségét nyomatékosan hangsúlyozták. Azok az államférfiak, akik Franciaországért és Angliáért felelősek, nem mind azok, akik a háború kitörésekor exponált állást viseltek és a háborút Európára rákényszerítették. Grey nem irányítja többé az angol külpolitikát, Churchill félreállt és Asquith miniszterelnök körül új tényezők működnek. Az angol krízis mellett a francia kamara válságai nyomot kell, hogy hagyjanak a most folyó tanácskozásokon. Azok a támadások, a melyek Millerand hadügyminiszter ellen elhangzottak, kétségtelenné teszik, hogy a francia politika irányításában ép oly kevésé van meg az egység és tekintély, mint a nagy offenzíva vezetőségében. Franciaország húzódik a téli háborútól nemcsak azért, mert a nép békét kíván, hanem azért, mert a municiószállítás igen nagy zavarokkal és nehézségekkel jár.

Az entente csalódásai megjelennek a calaisi tanácssterem falán, mint szomorú viziók, amelyekről nem lehet elfordítani a tekintetet. Németország és a monarchia triss erőben lép a háború második évébe és az entente hiába átkozott nyugaton, északon és délen: mindennütt kudarc és vereség, még pedig nemcsak a hadsereg harcában, hanem az entente diplomáciájának agyautur próbálkozásaiban is. A kérdés az, hogy Anglia milyen újabb áldozatokat hajlandó hozni Franciaországért és az entente győzelméért, miután sem Franciaországnak, sem Oroszországnak nincs már sok vesztetni valója. Angliának el kell határoznia magát az általános védkötelezettség behozatalára és a municióellátás mindenáron való fokozására, ha nem akarja társait és önmagát romlásba kergetni. Kérdés, hogy a calaisi tanácskozások olyan eredményekhez vezetnek-e, amelyek a lehagolt közvéleményt új bátorságra s új áldozatokra készítetik? Ehhez első sorban döntő sikerek kellene, már pedig sikerüket Calaisban nem lehet aratni, hanem csakis a harmezőn: északon, nyugaton, vagy délen.

A háború költségei Franciaországban.

Páris. A Temps jelenti: Májusban 776 millió és júniusban 454 millió frankot jegyeztek a honvédelmi kincstári jegyekre. A honvédelmi kötvényekre májusban 231 és júniusban 292 milliót jegyeztek, kötvényekre összesen 1600 milliót, kincstári jegyekre 6140 milliót jegyeztek. Ehhez járul 700 millió frank a három és fél százalékos védelmi kötvények konvertálásából. A francia-közönség hadicélokra tehát körülbelül 8400 millió frankot adott össze a háború első tizenegy hónapjában. A francia kormány a háború kitörésétől június végéig körülbelül 17.570 millió frank hitelt követel.

Magyar honvédek védik az olasz harctér kulcsát.

(Az Isonzó-menti gránátzaporban. — Aradi tüzerüst levele.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 14.

S. Dénes aradi származású tartalékos tüzérhadnagy írja édesanyjának a következő igen érdekes levelet az olasz hadszínról:

— Dacára minden olasz offenzívának, dacára a mindennapos „Angriff”-eknek, kitűnően érezzük magunkat. Tegnap volt a háború eddig leghatalmasabb koncertje. A szó szoros értelmében világos volt az égbolt, este pont 10 órától 2 óra hajnalig olyan, mint ha fényes nappal lenne az olaszok tüzelésétől. És így megy most állandóan, anélkül, hogy volna jelentékenyebb veszteségeink. A fő itt az idegrendszer s aki már megszokta, annak az ilyen meg se kőlyan.

Imre pláne élvezte a hatalmas játékot (most először) mert épen elől volt az egyik muníciódepotnál s reggel mikor megjött és bevontuk hozzánk, felkötött és nagyokat mesélt tüzvonalbeli élményeiről. Hogy olyan biztosan és nyugodtan érezzük magunkat dacára az óriási telerőnek, amikor csak pár kilométerre vagyunk a front mögött, annak az az oka, hogy tudjuk, hogy honvédek állanak előttünk. Ha ottan a honvéd előtt elmennek, el ne munnassák mindegyik előtt kalapot emelni! Mert hogy ezek a fiúk és az öregek is mit csinálnak, an-

nak sem párja, sem határa nincs és nem is volt a világ eddigi történetében.

A Kárpátokban a legnehezebb terepen csak magyar fiúkat láttam, ők rongáltak meg az orosz gézhenger most visszafeljáró kerekeit, miket a legügyesebb francia, vagy angol monteur sem fog már kijavítani tudni, hogy ismét előretelés járjanak. Ott voltak Przemyslben; mi voltunk a legelsők Karinthiában és Krynában, a „Krn” tetején 2000 méter magasságban és mi vagyunk most itt, Görzről le Montalconcig, ahol a legvadabbul dühöng az olasz offenzíva. A Dobersdo, illetve a Comen plato ellen, a melyet ha közébe tudnak kapartani, kiszélesíthetik frontjukat és felvoníthatják ellenünk összes haditesteiket, ami most a miük frontnál teljesen lehetetlen. Ez a mostani sárk ísontrész Görzről Montalconcig az olasz háború kulcsa. Ezt tehát minden körülmények közt tartanunk kell. És amíg honvédhadosztályok, sőt magyar ezredek védik ezt az Isonzó balpartot — addig nincs baj! Tudta a hadvezetőség, hogy miért vagonizos be bennünket és miért küld le az Isonzó alás részéhez. És milyen nyugalommal, milyen gyerekjátékkal állják meg a helyüket és milyen könnyedén vernek vissza minden bármily erős olasz támadást! Le a kalappal tehát minden honvédbaka előtt!

Arad város a tűzifa-uzsora ellen.

(A nyári közgyűlés. — Fagyos részvétlenség 30 fokos melegben.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 14.

Tipikus nyári közgyűlés, amelyen oly kevesen vannak jelen, mintha már a tehetősek valamelyik fashionable furdóhelyen tartózkodnának. A közgyűlési terem temperaturája tűrhetetlen, ellankasztó, elálmosító és csak az előadók gyors tempójának köszönhető, hogy az öt negyed óráig tartó tanácskozás végén még volt néhány városatyja a kemence melegségű teremben. Háború van és természetesen szó sem lehet arról, hogy a városatyák kényelméről gondoskodják a tanács. Többen ugyanis egész komolyan azt kérték, hogy a közgyűlési terem lássák el villanyos ventilátorokkal, mert különben a nyár folyamán feléje sem néznek a közgyűléseknek. A fenyegetés mag magvalósítása esetén sem jelent sokat, mert a történelmi igazság kedvéért meg kell írni, hogy a fődemonstráló ur, a mai közgyűlési idő legnagyobb részét zavartalanul abszundította.

A tárgyszorozat iránt senki sem tanusított valami élénk érdeklődést, a tanács nem is gondoskodott élvezetes programról.

A közgyűlés halálját róta le Varjassy Lajos polgármester a tragikus módon elhunyt Visky Fül dr. gyermekkorhási igazgató iránt, akinek példás szorgalmát, tudását és önzetlenségét, amelyet a Fischer Klás kórház vezetése által is reusított, hangosította. A törvényhatóság részvétének jegyzőkönyvében ad kifejezést.

Még a villamosági kérdések sem tudták felvillanyozni az érdeklődést és a közgyűlés igen olyan egyhanguan fogadta el a tanács

javaslatát, a mely azt kérte, hogy a Fényes Dezső ismert elaborátuma telett térjenek napirendre, de a városi fizetek villamosításának tanulmányozásával bízzák meg Zádor Imre üzemigazgatót, mint a hogy hozzájárult Varjassy Lajos dr. amas indíványához is, hogy Fényes Dezső elaborátumát adják ki egy albizottságnak, a mely készítsen egy szerves programot a memorandumban felvetett összes kérdések megvalósítására. Fényes Dezső a főváros példájára hivatkozva, azt óhajtotta, hogy a törvényhatóság már most foglaljon állást a villamos telep megváltása ügyében, de a közgyűlés az óhajt nem teljesítette. Fényesnek köszönetet mondott a közgyűlés az elaborátum elkészítéséért.

A mi ezután következett, az már csak passzív asszisztencia volt a tanácsai előterjesztések meghallgatásához.

A város szén és koks szállítását a Knettel Károly és fia cégre bízták a közgyűlés.

Elhatározták, hogy az Erzsébet-utca és a városaljai közi utat vasbetonnal burkolják, azonban a vasutat felszólítják, hogy ama utrészek tisztántartásáról, a melyekről neki kötelessége gondoskodnia, gondoskadjék is.

Általános helyesléssel találkozott Szathmáry János indíványja, a melyben azt kéri, hogy a törvényhatóság kérje a kormánytól a tűzifa árának maximalását és a kénaletek esetleges rekvirálását. Bebizonyította, hogy a fakészletek már tavasszal rendelkezésre állottak a kereskedőknek és ha most a szállítási nehézségek miatt a fuvarköltségek vagononként két koronával emelkedtek is, nincs rá ok, hogy egy kocsifutót 130—140 koronáról 200 és 240 koronára emeljék.

Teljesítette a közgyűlés Kristyéri Jánosnak kérését és a földhaszonbérleti szerződését megszüntette.

A Kossuth Lajos-asztaltársaság a rokkant katonák javára vasvitéz szobrot létesít. A szobor elhelyezésére a várostól kér területet. A tanács a kulturpalota előtti teret jelölte ki, de a végleges helymegállapításnál és a szobor alakjának meghatározásánál köteles a művészeti bizottság véleményét is megkérdezni.

A tanács javaslatára a közgyűlés nem vásárolta meg Rubietzky Géza szobrása „Az anya csókja” című művét, mert a városnak nincs pénze. Faragó Ruzsó ama kérdésére, hogy a műtárgyak vásárlására a költségvetésbe felvett ezer koronát miért nem fordítják a szobor megvételére, azt a választ kapta, hogy azért a pénst az ezekranyeket vett a város az éremgyűjtemény részére.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Nyolc év helyett életfogytig tartó fegyház.

(Megváltoztatott esküdtszövetség ítélet. — A Kuria döntése az ügyi méregkeverők perében.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 14.

Ez év április havában ítéletes az aradi törvényszék, mint esküdtszövetség az ügyi méregkeverők ügyében s az az ítélet az aradi jogász-körökben nem kim feltűnést keltett.

A vádlottak, Felföldi Mihályné és Kiss P. Jánosné főbenjáró bűnnel voltak vádolva: azaz, hogy Felföldiné Kisané segítségével arzénel megmérgezte két leányát és férjét. A két leány hullájában oly nagymennyiségű arzént konstatazt az országos vegyész, hogy az nem két, de tíz ember megöléséhez is elég lett volna. Felföldi hullájában is arzént találtak a számos tanu igazolta, hogy Felföldiné többször említette, hogy beteges férjét el fogja tommi láb alól.

A tárgyaláson Felföldiné maga beismerie, hogy tudott arról, hogy Felföldi levezébe Kissné valami szert belekevert, amelyről azonban azt mondotta, hogy gyógyszer. Ez állításával szemben azonban tanu igazolták, hogy Felföldi elhalálozása után az asszony állandóan a csendőröktől télt, hogy érte jönnék. Kissné az aradi tárgyaláson mindent tagadott, tagadásával szemben azonban a ténytanu beigazolták, hogy Felföldi levezébe valami fehér port kevert.

Az aradi esküdtszövetség három napos tárgyalás után Felföldi Mihálynét csak egy rendbeli, hivatalosán elkövetett gyilkosság bűntettében találta bűnösnek mint bűnsegédet s ezért nyolc évi fegyházra ítélte, míg Kiss P. Jánosnéra életfogytiglani fegyházra mért.

A Kuria, amelyhez semmisségi panaszok folytán az ügy került, megváltoztatta az aradi bíróság szenzáció ítéletét. A semmisségi panaszoknak helyt adva, Felföldi Mihálynét életfogytiglani fegyházra keltte, míg Kissné büntetését helyben hagyta.

Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket, hogy a lap kézbesítésére vonatkozó reklamációkat, avagy a lakhelyváltoztatást mindenkör a kiadóhivatalal közöljék, (Telefon 151.) mert másutt, pl. a lapkihordónál, vagy pénzbeszedőnél leadott címváltozások elkésve, vagy egyáltalában nem jutnak birtokunkba.

Aradi románok büségnyilatkozata.

(A Romanul vezércikkbe.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 14.

Néhány nap előtt a Magyar Törvényi Iroda hosszabb közleményben foglalta össze azokat az értékes megnyilatkozásokat a magyarországi románok hazafias hangulatának, amelyek a háború folyamán a románok vélekedéséről és egyházi vezetői, testületi és egyesületi tetteiről. Nagy és elismerő megaláztatással konstatació az összesítő közlés azt, hogy ezek a megnyilatkozások egytől-egyig kétségbevonhatatlan bizonyítékai a hazai románok büségének.

A közleményt letördöltte a román nemzeti párt Aradon megjelenő hivatalos orgánuma a Romanul is és mai számában „A mi hazaságunk” című vezércikkben a következőkben méltatta:

— Különös megaláztatással adunk helyet a Magyar Törvényi Ügynökség hivatalos közleményének, mely ezeken a nehéz napokon, midőn mindannyian egyaránt járunk hozzá a haza megmentéséhez és a trón nagyságához és dicsőségéhez, s amikor azt hívők, hogy csak mi románok nem fogunk részesülni múlt időbeli és különösen jelenbeli események elismerésében, midőn kezdve az román nép vezérférfiainak s a mi nemzeti végrehajtó bizottságunk elnökének, dr. Mihályi Tivadar urnak a felhívásától, máig a hazamezőn és itthon számos tény bizonyítja, a hazához és trónhoz való ősi rendületlen hitünket, ez a hivatalos közlemény mintegy kiküldött jön hozzánk azt hirdelve, hogy végtére megismertek és elismertek minket a saját hazánkban, melyért annyi áldozatot hoztunk és hozunk.

E haza történetének nincsen egyetlen lapja, nincs egyetlen dátuma, mely azt jegyezhetné fel rólunk, hogy hiányzott belőlünk a hazához való szeretet és őszinteség, a 600,000 román harcra pedig azt bizonyítja, hogy hősök vagyunk a harctéren és legutóbb polgárok odahaza.

De nem is lehet másképp!

A hazaszeretetének és a trónhoz való ragaszkodásnak nincsenek feltételei. És csakugyan feltétel nélkül és természetünk törvényét követve kiáltottuk oda a mi legényeinknek „fegyverre”! Ők pedig ugyanazon érzelmi áthatva küzdöttek, áldozták fel magukat s győztek, gazdagítva minket itthonlevőket könyvekben, de felkelve bennünk a magasabb érzelmet is, hogy nem mul felül bennünket senki, mikor arról van szó, hogy hősök, vagy mártírok legyünk ősi földünkért, melynek ezer év óta meggyőződésből azt mondjuk: „a mi hazánk”.

Miképp helyt adtunk a háború folyamán annak idején népünk vezetőférfiainak a hazához és a magas trónhoz való ragaszkodásuk kitejezésének, épp úgy adunk most helyt a renti soroknak, melyek ékes bizonyosságát képezik derekaságunknak és a múltban annyira meggyanúsított büségünknek.

Helyt adunk e hivatalos közleménynek különösen azért, mert igen, reméljük és magvagyunk győződve, hogy elérkezett derék katonai és hű polgári erényeink elismerésének az ideje. A hivatott fórumok pedig, — amint minket meggyőztek, — elkövetnek mindent, hogy erősek legyünk e hitünkben, hogy fent is megértsődött a meggyőződés, hogy mi tetteinkben és szívünkben nem ismerjük el más hazát, azt minden megnyilvánulásban valóban annak

találjuk, a mi: *őseinknek és valamennyiünknek ország, hazája.*

Annak, aki velünk szemben mindenkinek a szívébe ezt a közös hitet hozza meg és minket az egyenjogúsítottak sorába helyez, hálaunknak és elismerésünknek a pálmájával adó-zunk.

Aztán jöjjen a veszedelem bárhonnán, mi készek vagyunk szembe szállni vele.

Meghalt a tiszacsizári-per vizsgálóbírája.

(Bary József nagyváradi törvényszéki elnök halála. — A család kiadja emlékiratait.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 14.

A magyar igazságszolgáltatásnak értékes és egyedülben sokat emlegetett, víharok és szenvedelmek ütközéspontjába került egyéniséget hunyt el Nagyváradon — mint tudósaink jelentik: — tegnap délután egy órákor a halál megváltotta szenvedésből Bary József kismélt bíró, a nagyváradi törvényszék elnöke. Az orvosi tudomány nem tudott győzedelmestenni a beteg szervezetén és tegnapelőtt este a pár nap előtti vérbélőoperáció után, oly súlyos komplikációk jelentkeztek, amelyek elkerülhetetlenné tették a katasztrófát. Reggel nyolc órákor Bary József agonizálni kezdett és egy órákor befejezte életét.

Bary József Beregsomban született 1858. évi június 29-én. Sárospatakon a ref. jogakadémiaiban a jog- és államtudományi tanfolyamot bevégezte s a jog- és államtudományi államvizsgákat letette. 1883. május 19-én a gyakorlati bírói vizsgát tette le. Ezután a nyiregyházi törvényszékhez került joggyakorlóknak. Az igazságügyi miniszter 1880. július 20-án 1880. I. M. K. sz. a. majd a kisvárdai járásbíróvá nevezték ki. 1887. július 7-én a gyöngyösi kir. járásbíróvá nevezték ki a király. A nagyváradi ítélőtáblának 1891-ben tanácsjegyzője, 1892-ben elnöki titkárja lett. 1892-ben nevezték ki a király a nagyváradi törvényszékhez bírónak és 1904-ben mint táblabíró a nagyváradi törvényszék élére helyezték. Tavalay ölelése a kuriai bírói címet és jellegzet adományozta Bary Józsefnek. Az elmúlt héten hivatali vizsgálni ellátogatott Belényesre és ekkor vette le lábáról kinzó betegsége. Hazajött Nagyváradra, a hol a biharmegyei közpórházban Iráter Imre dr. igazgató főorvos megoperálta.

Halálát felesége, született Agh Anna, leánya Bary Olga férjezett dr. Menyhárt Jánosné, két fia Bary Zoltán dr. és Bary József öröklik. A veje, Menyhárt János dr. a nagyszalonai járásbíró még augusztusban azerb hadifogságba került és azóta nem adott életjelet magáról. Elhunyt. Velejének bizonytalan sorsa keserítette el Bary József utolsó napjait. A törvényszéki elnök temetése ma délelőtt ment végbe nagy gyászpompával Nagyváradon.

Pályája kezdetén belesodródott a tiszacsizári vérvád bűnperce, amelynek hírhedt vizsgálóbírója volt. Huszonnégy éves volt és fiatalosága vitte a Verhovayak táborába. Lélekölő igazgatók megnyerték a vérvád meséjének, az akkor uralkodó antiszemita szellem elvakította. A bűnper eredményét a fiatal vizsgálóbíró tapasztalatlanságának s túlbuzgalomának tudták be s felsőbbse azonnal elmozdította vizsgálóbírói állásától s csendes munkakörbe került. Ennek a szereplésének emléke elkísérte őt hosszú ideig, ami megátárazott lassu emelkedésén, mert csak 1885-ben lett II. osztályú

jegyző és 1887-ben lett albiró a gyöngyösi járásbírósnál. Eleteknek ezt a munkáját érdekes mozzanatát soha sem hozta szóba. Hallgatott akkor is, mikor Eötvös Károlynak, a tiszacsizári zsidóvádlottak védőjének a tiszacsizári vérvádról, Solymosi Eszter meggyilkolásának tárgyalásáról szóló műve: „A nagy pör” néhány évvel ezelőtt megjelent. Pedig az örökre hallgató ajkak sok érdekes dolgot tudtak volna mondani. Hír szerint Bary családja nyilvánosságra is hozza az elhunyt emlékiratait tiszacsizári vizsgálóbírói működéséről. Eötvös Károly háromkötetes könyve az ezeréves perrel sok sorában támadja a vérvád vizsgálóbíróját, aki minden eszközzel használta egy vad babona-bizonyítékait.

— A vizsgálóra törvényszéki aljegyzőt küldtek ki, — írja többek között Eötvös a könyvében. A törvényszék tartotta magát a törvényen s a gyakorlaton. Nem ez volt a baj.

Hanem az, hogy az aljegyző fiatal és tapasztalatlan ember volt. Elég tehetséggel és minden rossz indulat nélkül, de tele feltűnési vágyal. Napfényre hozni a vérvádat, amely még eddig alig sikerült valakinek s ezzel magára vonni a világ figyelmét: erre a fiatal lélekben egy is szívtön pezsgő nagyvárágys méltán törekedhetik. S ha a fiatal ember csakugyan hisz a vérvádban, nagyvárágysát nem is lehet nemtelennek gondolni. Az aljegyző neve: Bary József.

Az a Bary József, akit Eötvös Károly látott, egészen más volt, mint a nagyváradi törvényszék élére került Bary József. Amikor kiszabadult az antiszemita legkőrből és Nagyváradra került, teljesen tapasztalatlan fiatalos megaláztatását. Bary József ravatalánál, mindenki aki ismerte, hitet tehet, hogy Bary Józsefet nem vezette a vallási türelmetlenség más felekezetekkel szemben. Bírói működése a legbizalmasabb volt, tekintélyt és tiszteletet szerzett a személynél. Igazságos, rendszeres hivatalnok, aki szigorú fegyelmet tartott fenn. Bíróiarsaihoz kollegiális és a közönséggel való érintkezésben előzékeny és udvarias. A hangos közéleti szereplésektől távol tartotta magát és hivatalának, valamint a reorganizáció egyháznak élt.

Népfelkelők önkéntes belépése. Az önkénteseket általában megilleti az a jog, hogy a csapatotestet, melyben szolgálni akarnak, maguk válasszák. De most sokszor megesik, hogy a 17 éves, a 36-42 és a 43-50 éves népfelkelőknek nincs alkalmuk arra, hogy ezt a jogukat érvényesítsék. Ezért a hadvezetőség megengedte, hogy a fentebb megjelölt korosztályú népfelkelők a váratlan bevonulás miatt nem gyakorolhatják csapatválasztási jogukat, azt még bevonulásuk után négy hétig megtehetik. Ez a választás azt jelenti, hogy bevonulásuk után még négy hétig megszerezhetik annak a póttestnek felvételi engedelmét, amelyenél szolgálni akarnak. Természetesen minden póttestnél meg van határozva, hogy mennyi önkéntest lehet felvenni. Különösen áll ez a tüzérség, a lovasság, a vonat és az egészségügyi csapatokra vonatkozóan. Kivetelek ebben a 43-50 évesek, akikre vonatkozóan még csak később lesz intézkedés. Itt említjük meg, hogy eddig az volt az élv, hogy akik már egyszer szolgáltak s önkéntesi jogukról lemondottak, többé nem viselhetnek karpaszományt. Ez élv alól kivételek lesznek a 43-50 éves népfelkelők, ha meg van az önkéntességre jogosító képzettségük.

Megjósolta a cár Galícia kiürítését.

(Az elaludt villanylámpák. — Céltalan a további harc. — A kraszni ki orosz „siker” igaz megvilágításban. — Ossowiec elestét bejelentik.)

— Hivatalos távirati tudósítás. —

Stockholm—Berlin—Budapest, július 14.

Stockholm: A Dagblad pétervári tudósítója jelenti: Carszkoje-Szeloi udvari körökben beszéltek, hogy a cár még Przemyslben megjósolta Galícia kiürítését. Amikor ugyanis a cár Przemyslben beszédet mondott, beszédében hirtelen kiatadtak a terem villanylámpái. A sötétség csak pár pillanatig tartott, de a cár, aki rendkívül babonás, így szolt Rasputinhoz:

— Meglátja, nekünk Galiciából ki kell mennünk.

Nikolajevics Miklós hangosan felkacagott. Vizsgálat indult meg, mi idézte elő a sötétséget, mert nem tartották kizártnak, hogy a cárt valaki megakartja ijeszteni. Megállapították, hogy tényleg rövidzárlat volt.

Ossowiec várának elestét várják az oroszok.

Berlin. A Vossische Zeitung jelenti Kopenhágából: A pétervári katonai körök aggnak Ossowiec sorsán. A cenzura megtiltotta minden közlést a várról. A július tizenkettediki orosz jelentés várvédők kirohánását jelezte. A közvéleményt előkészítik a vár elesésére.

Katonai eredményekre Oroszország már nem számít.

Kopenhága. A Politiken írja: A múlt oroszok tisztában vannak ezzel, ami történik s épen nyersenek túlzott várakozással a jövő iránt. Nem bízhatnak haraggal a németek harcmódjáról. Elismerték, hogy a németek értenek a mesterségtükhöz, hogy vezérnek kitűnő férfiak, ügyük és vasúti hálózatuk különbek az oroszokénál s hogy ezek a napok gyászt és veszteségeket hoznak Oroszországnak. Mind azt mondják, hogy nem akarták a háborút s ebből is látszik, hogy nem hiszik, hogy szerencse származhat belőle. A háboru nem a nép háboruja s a vége atígha fogja a szomszédok, az oroszok és németek közé a gyűlölet falait állítani. Hosszu időre nem szorulnak ki a németek az orosz piacról. Ha a konkurrens kereskedő és ipari hatalmak erre számítanak, csalódnai fognak. Az orosz nép friss és egészséges. Tud küzdeni és a küzdelem után kezet fogni az ellenséggel. Katonai eredményekre Oroszország már nem számít, mert mindenki látja azokat a gyöngeségeket és hiányokat, melyeken hamarosan már nem lehet segíteni. Oroszország robusztus fizikai ereje révén azonban megőrzi a jövőre az önbizalmat s azt a tudatot, hogy minden sebet gyógyíthatnak. A háboru talán szabadabb és megértőbb kormányzati rendszert hoz, a felvilágosodásnak és kulturának szélesebb útjait, nemzeti hibákat orvosol s a közlekedési vonalak kiépítését eredményezi. Ha ez így lesz, akkor az orosz áldozatok nem voltak hiábaválók.

Az ország minden lakója meg van győződve arról, hogy Oroszország nem nyerhet semmit ebben a háboruban és nem győzheti le Németországot. Jól tudják ezt az orosz hadse-

reg tisztjei is és az az általános vélemény, hogy Oroszország nem köt ugyan külön békét Németországgal, de nem sokára ki fogja jelenteni szövetségesei előtt:

— A további harc céltalan, meg kell kezdeni a békétárgyalásokat.

Kraszni ki sikereit lefokozza az orosz.

Kopenhága. A „Daily Telegraph” egy sürgönye jelenti, hogy az orosz katonai körök óvják a közvéleményt attól, hogy a legutóbb Kraszni ki és Lublinnál elért orosz sikereket túlbecülik, mert csak 40 angol mérföldes fronton van szó egy ezer méteres összfrontrvonallal szemben. Ezenkívül, a front több pontján a német és osztrák-magyar csapatoknál megújuló és igen élénk harci tevékenység észlelhető. Meglehető biztonsággal mondható, hogy nem sok valószínűsége van annak, hogy Mackensennek sikerülni fog hadseregeparancsában említett terveit keresztülvinni, amelyek szerint a galíciai harcok csak előjátékát képezik egy küszöbön álló nagy drámának.

Papros siker az oroszok kraszni ki offenzívája.

Stockholm. Az orosz hadszíntéren még mindig nyugalom van. Az oroszok a Kraszni ki szennedett fiaskó óta, amelyet minden alap nélkül egész Európában a magyar és osztrák hadsereg leverésének hirdettek, nem tettek kísérletet, hogy meggyőződjenek arról, vajon a magyar és osztrák arcvonal ellenálló képessége kárt vallott-e a csak az orosz haditudósítók fantáziájában levő Kraszni ki északra való vereség által?

Ugy látszik, hogy az oroszok maguk is belátták, hogy a magyar és osztrák hadseregek a Kraszni ki északra való leveréséről szóló hír, amelyet az entente sajtóban szétkürtöltek, nevetséges állítás. Azt a tényt, hogy egy kisebb csapat a lublini uton való előnyomuláskor tulerős orosz sereg jelenlétét megállapítva, a szárnytámadás veszélye elől a Kraszni ki északra levő általános arcvonalba vonult vissza, az oroszok csak a sajtóban használták ki. Katonailag az üldözést még csak meg sem kísérelték, mert maguk is nagyon jól tudták, hogy a magyar és osztrák arcvonal egyetlen pontját sem lehet benyomni. Így az oroszok napok óta megelégedtek a szurnalisztikai kihasználásával ama körülménynek, hogy az általános arcvonalból az ellenséges erő megállapítására előretolt erőcsoport e feladatának teljesítése után egyesült saját arcvonalának főcsoporjával.

Szilárd besszarábiai frontunk.

Csernovic. Az elmúlt hét apró harcai után, csapataink szilárdan tartják régi állásaikat a besszarábiai határon.

Bojantól kiindulva, az ellenséges front érinti Besszarábia politikai határát s azután több kilométernyire orosz földön húzódik s ott az északi Dnyeszter-parton szilul.

A Dnyeszter és Pruth-front legnagyobb részén nyugalom van.

Bukarest. Burdujeniből jelentik a „Dimineata”-nak:

Azokról a harcokról, amelyek a napokban folytak le a bukovinai határon — írja a tudósító — az alábbi hiteles híreket közölhetem:

Az elmúlt hét kezdetén az oroszok nagy megerősítéseket és municiót kapva, offenzívába mentek át az osztrák-magyar csapatokkal szemben.

Az osztrák-magyarok is megerősítéseket kaptak s ellenoffenzívába léptek az oroszok ellen, akiket a besszarábiai határig való visszavonulásra kényszerítettek.

Most az a hír van elterjedve, hogy az osztrák-magyar csapatok átlépték a határt és két helységet elfoglaltak Besszarábiában.

Bukarest. Az „Universul”-nak jelentik Mamornicáról:

Besszarábiából jelentik, hogy az oroszok a napokban nagyobb mennyiségű municiószállítmányt kaptak a bukovinai határon levő csapatok részére, amelyeknek az a szándékuk, hogy a Pruthig terjedő bukovinai helységeket visszafoglalják. Ezen az arcvonalon heves harcokra van tehát kilátás. Jelenleg csak kisebb járőr összeütközések fordulnak elő.

Ugyancsak Mamornicáról jelentik az „Universul”-nak:

A harcoló felek parancsnokságaitól érkezett hírek szerint a bukovinai határon csend uralkodik. Ezzel ellentétben Galiciában és még inkább közép Lengyelországban heves harcok vannak folyamatban a Wispres-folyó mentén.

Az oroszok ellenoffenzívája Zamocetól nyugatra minden hatás nélkül maradt. A német nehéz tüzérség, amely a helység körül magaslaton foglalt helyett, az oroszok előnyomulását teljesen megghusította a két napig tartó heves és véres harcban.

Az osztrák-magyar és német csapatok a Wiepres és a Bug között is egyre nagyobb tért nyernek.

Kraszni ki nál, a hol az oroszok hatalmas ellentállást fejtettek ki, az északnyugati oldalon tíz kilométernyire vetették vissza őket.

A német csapatok jelenleg 20 kilométer távolságra állnak Lublintól.

Csernovic. Az oroszok Besszarábiában erős tartalékcsapatokat vontak össze. A legénység kiképzetlen. Podolinak és Volhynianak határterületeit részben kiürítették.

Nem Lublinnál éri a főcsapás az orosz sereget.

Genf. A Le Temps írja: Lublintól délre az orosz offenzívának jelentősége csak lokális. A főcsapás más irányból fog jönni.

A hamisító belügyminiszter.

Berlin. Rejtélyes ügy foglalkoztatja, pétervári jelentések szerint, az orosz дума tagjait. Goremykin miniszterelnök ugyanis Balsovtól, a nacionalisták vezérértől egy memorandumot kapott, melyben a vezér hivatalosan közölte, hogy a nacionalisták a дума egybehívása ellen foglaltak állást. Emiatt nagy lett a felháborodás a дума tagjai között, mert a nacionalisták mindig a дума összehívása mellett foglaltak állást. A pártvezérek ülésén azután az a meglepő fordulat történt, hogy Balsov erélyesen tiltakozott az ellen a gyanusi-

tás ellen, hogy 6 ilyen memorandumot küldött volna a miniszterelnöknek. Végül kiderült, hogy a memorandum hamisítvány, melynek szerzőjéül Maklakov volt belügyminisztert tekintik.

Oroszország pénzt keres.

Kopenhága. Az orosz pénzügyminisztérium megbízottja Londonba való útján ideér-

kezett. Utazásának célja tudvalevően új pénz szerzése az orosz háborúra.

Elsülyedt orosz páncélos.

Szófia. A Rurik orosz páncélos cirkáló, amely a Fekete-tengeren szállító hajókat kísért, Odessza közelében személyzetével együtt elsülyedt. Hogy akna, vagy torpedó okozta-e a hajó katasztrófáját, még nem tudjuk.

Ausztriában olcsóbb a gabona, mint nálunk.

(Arad város közgyűlése a maximális árak leszállítását követeli. — A cukor-kérdés rendezése.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 14.

Arad város mai közgyűlésén nagy meglepetést keltett Varjassy Lajos dr. kamarai titkár ama leleplező beszéde, amelyben rámutatott arra, hogy Ausztriában a tegnapi kiadott és a magyar lapokban még nyilvánosságra nem hozott kormányrendelet alacsonyabban állapította meg a gabona maximális árát, mint nálunk történt.

A gabona kérdést Arad város tanácsának egyik helyes javaslata vitte a mai közgyűlés elé. A mai közgyűlésen Lócs Rezső referálás mellett foglalkoztak ezzel a fontos kérdéssel. A tanács jelentette, hogy Budapesten néhány héttel ezelőtti ülést tartott a városok kongresszusának állandó bizottsága, amelyen Arad várost Varjassy polgármester képviselte. A gyűlés kimondotta: feliratban kéri a kormányt, hogy a múlt évi gabona maximális árakat lényegesen mérsékelje.

Azóta megjelent az új kormányrendelet, amely alig mérsékelte a régi árakat. Temesvár erre felírt a kormányhoz és ennek újabb leszállítását kérte. Ezt a feliratot másolatban megküldte Arad közgyűlésének is. A tanács javasolta: írjon föl Arad is a gabona maximális árának mérsékléséért.

Varjassy Lajos dr. kamarai titkár felszólalt a tárgynál.

— Engedje meg nekem a t. közgyűlés — mondta — hogy másodszor éljek szíves türelmükkel és néhány szót szóljak ebben az ügyben. (Halljuk!) Teszem ezt azért, hogy a tanácsi javaslat módosítását kérem és személyes kérdésben bátorkodom kérni a t. közgyűlés tanúbizonyosságát. A legutóbbi közgyűlésen elmondott beszédemért igen erős hangú, személyeskedő kritikában részesültem Arad megye Gazdasági Egyesületének igazgató választmányára részéről. A bírálat a lapokban is megjelent. Tanúságtételre kérem föl a t. közgyűlést, hogy én beszédemben egyáltalán nem személyeskedtem, a gazdaközönséget nem támadtam, hanem tisztán száraz szám adatokat produkáltam és a kormányt bíráltam az egyoldalú agrár érdekeket védelmező politikájáért. Azt én egész természetesen tartom, hogy az érdekképviseltek a maguk közönségének érdekeit tisztelettel védik, de a kormányra hárul aztán az a kötelesség, hogy a kereskedő és a gazda osztály kívánságainak mérséklésével, objektíven mérlegeivel a kérelmeket, olyan maximális árakat szab meg, amelyekkel nemcsak az érdekeltek, de a fogyasztó közönség is meglegyen elégedve. Azt látjuk azonban a legutóbbi kormányrendeletből, hogy a kormány nem védte meg a fogyasztók érdekeit, hanem a gazdák érdekében állapította meg ilyen magasra a gabonaárakat. Ez a tény teljes elégtételt nyújt nekem. És igazolja az én legutóbbi adataim helyességét a hivatalos termés becslés, amely

szerint egy katasztrális holdon 8 mmázsa termést remélnék átlagban.

A termésbecslés szerint is jó termésre van kilátás, a mennyiség pedig nagyobb, mint a tavalyi volt, mert decára a háborúnak, nagyobb a búzával bevetett terület, mint az előző évben. Ha pedig ilyen jó termésünk lesz, akkor nem látjuk indokolva a megállapított magas maximális árakat; ha 30 koronában szabta volna meg a kormány a gabona árát, akkor is elég szép nemzeti ajándékot adott volna a gazdáknak.

— Még élesebben világítja meg a helyzetet az osztrák kormányzat két nap előtt kiadott rendelete, amelyben a gabona árát maximálta. Mi azt hittük, hogy ebben a kérdésben megállapodás van a magyar és osztrák kormány között és az osztrák kormány most elkövette azt a tréfát, hogy jelentékenyebben olcsóbban szabta meg a gabona árát, mint a magyar. Az osztrák rendelet rendszerében is jobb, mint a miénk. Nálunk ugyanis csak augusztus 10-ig és vidékenként más-más árat állapít meg és nem tudjuk, hogy mi lesz augusztus 10. után? Ellenben Ausztriában egész évre megállapították az árat és az egész országra egy ár lesz érvényes. A két ország árai ezek: Magyarországon a buza legmagasabb ára 41.50, (Aradon 40 korona) a legkisebb pedig 36 korona. Ausztriában pedig egységesen 38 korona a buza ára. A rozs nálunk 33-29 korona, Ausztriában 30-29 korona. Az árpa nálunk 30-27.50 korona, Ausztriában pedig 28-26 korona. A zab nálunk 28 korona, Ausztriában 26 korona. — Érdekes kérdés: hogyan fogják Ausztriában megoldani a kérdést, amikor tudott dolog, hogy nálunk jelentékeny mennyiséget visznek ki Ausztriába. Meg kell még jegyeznem, hogy nálunk ez az ár csak a termelőre maximális, mert a fogyasztónak még meg kell fizetni a kereskedő és a Hadi Termény jutalékát is, továbbá az őrlési százalékot. Ausztriában a régi maximális árhoz mérten búzában 20 százalékkal, nálunk 10 százalékkal, rozsban odaát 16 százalékkal, nálunk 6 százalékkal alacsonyabb az ár most.

— Nehogy azonban az elvált asszony, hogy csak a mezőgazdasági áralakulatokat teszem bírálat tárgyává, rá kell mutatnom arra is, hogy Ausztriában a cukor árát maximálták. Nálunk is szükség volna erre. Javasolom, hogy a tanács indítványát egészítsük ki ezzel: kérjük a kormányt, hogy a gabona maximális árát hozza összhangba az ausztriai árakkal és intézkedésekkel; s hogy a cukorkérdést nálunk is közmegegyezésre rendezze.

A közgyűlés helyesléssel vette magáévá Varjassy dr. javaslatait.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZETI.

Színházi műsor:

Csütörtök: Dióssy Nusi felléptével „Zsuzsi k. a.” operette.

Péntek: Dióssy Nusi felléptével „Elvált asszony” operett.

Szombat: Dióssy Nusi felléptével „Mozi király” operett.

* Diósi Nusi vendéglátása — mióta a volt aradi primadonna a Vigaszínház operetteszínésznője lett — mindig nagy vonzóerő. Teljes házakat hozott a konzorciumnak a téli színházba legutóbbi vendéglátásával és ma este még világos, záporos idő se tartotta vissza Diósi Nusi aradi rajongóit attól, hogy megjelenjenek a nyári színházban. A primadonna híveinek nem csak egy táborát konstataálta, hogy Diósi Nusi lefogott és hogy ezzel még karcsubb lett és szebb lett, hogy toaletti izlések, érdekességek és újak, hogy játéka, ének, a vizuális vezető irányítás előnyösen mutatkozik. Ma a kis grófban lépett föl és régi, ismert alakítását új vonásokkal tudta színezni. Sokat és melegen tapsolták. (+)

* A színház hírei. „Az elvált asszony.” Évek óta nem volt műsoron ez a bájos operett, melyet pénteken elevenít fel a társulat Dióssy Nusi vendégfelléptével, míg a vendégek közül a főszerepeket Pataky Vilma, Járai S., Barics, Győző, Járai E., Polgár, Várnai stb. játsszák. Dióssy Nusi csütörtökön lép fel másodszor a „Zsuzsi kisasszony” címszerepében, a többi szereplők maradnak a régié. Vasárnap délután 3 és fél órakor mérsékelt helyárral Lohár legnépszerűbb operettje „A Drótos” kerül színpadra, melyben az operett teljes ensemble rész vesz. Főszereplők Sz. Rontai Boriska, Pongrácz Matild, Földes Irma, Boronvai Kató, Győző, Barics, Járai S., Polgár stb. Előkésszületen „Az éjjeli őr”, legújabb nagyhatású bohózat udonság.

* Elkészült levelek. (Drámai életkép az Urániában.) Egy kiváló drámaírónak kitűnő munkáját mutatja ma be a színház. Giuseppe de Liguro, kinek neve mint szerző van megjelölve a filmben, ismerős ember a mozik közönsége előtt. Találkozunk már néhány drámájával, amely a mozihoz való színszerűségével, a beállítás a forma helyességével méltó helyre jutott az ilyen darabok között, s felülmúl sok moziértékesség mutatkozik most ebben a drámájában, az Elkészült levelek-ben is, amelyet 6 életképnek nevez. Egy fájdalmas élet képét, ennek az életnek sok sivárságát és sötét romantikáját rajzolta meg az író őszintén mostani darabjában. Egy levél, mely későn érkezik meg címzettjéhez. Ebben van megírva önéletrajza egy szerencsétlen leánynak, aki valóságos martíromságot szenvedett el fiatal élete egész folyamán. — A mézesbetek ellenőre, szeszác és sláger vigjáték, legközelebb az Urániában. 5

* Lemberg visszafoglalása az Apollóban. Szenzációként jelenthetjük az aradi közönségnek, hogy az Apolló-színház megszerezte azt a történelmi értékű filmet, amelyet a legfelsőbb hadvezetés engedelmével Lemberg visszafoglalásáról készítettek. A szövetséges csapatok bevonulásának és a város feiszabadításának történelmi momentumait híven adja vissza a nagyszerű film, amelyet péntektől kezdve mutat be az Apolló-színház. A színház direktója áldozatkészségének és hazafiságának az alkalmmal is kifejezést adva, péntek délután 3 órakor külön előadáson mutatja be Lemberg visszafoglalásának mozifilmjeit az aradi katonai kórházakban ápolat lábadozó sebesült harcosoknak. A Vöröskereszt egyesület elnöksége hálafeleként az Apolló-színháznak ezt a nagy értékű ajánlatát. 8

* A dzsungel rabjai. (Az Apolló sláger.) Nagyszámú közönség jelenlétében, nagy sikerrel mutatta be ma este az Apolló-színház „A dzsungel rabjai” című dzsungel-drámát. A dráma rendkívül izgalmas cselekménye és az egzotikus miljö mindvégig lekötötte a közönség érdeklődését és egy-egy hatásosabb jelenettel nyílt ovációra késztette a publikumot. A csodásan megalkotott, idegfelesztő dzsungel-dráma csütörtökön kerül utoljára vetítésre. 8

Belső katasztrófa vár Olaszországra

(Egyenlenség a kormányban. — Elsikkasztott hadisegélyek. — Súlyos harc-téri helyzet és gazdasági válság.)

Táblati tudósítás.

Frankfurt—Bécs—Lugano, július 14.

Félrevezette az entente Olaszországot.

Frankfurt. A Frankfurter Zeitung munkatársa Olaszországból visszatérve írja: A meghiúsult akciók által előidéztet lehangoltság legvilágosabb jele, hogy *husz aktív tábornokot és ezredet nyugdíjaztak.* Nem titkolják többé, hogy csak a legnehezebb áldozatokkal lehet valamit elérni, mindamellett el vannak határozva, hogy a megkezdett munkát befejezik a nehézségek dacára. Hogy Cadorna mily komolyan fogja fel feladatát, annak bizonyítéka, hogy a kormány ismét kísérlete ellenére is a leghevesebben ellenezte, hogy Olaszországot behajszolják a Dardanella akcióba. Hasztalan igyekezett Salandra Cadorna és állítólag a király ellentállását legyőzni, mert Cadorna azzal fenyegetőzött, hogy azonnal lemond. A kormány kebelében sincs egyetértés ebben a kérdésben, a többség ellenzi a Dardanella akcióba való részvételt, nehogy a monarchia elleni akciótól erőket vonjanak el és azt így megzavarják; ezenkívül el akarják kerülni a háborút Németországgal is. Libiában a helyzet fenyegető, úgy, hogy Albániába szánt csapatokat a szennusziak ellen küldték. Az országban különben a galiciái győzelmek óta megerősödött az a kívánság, hogy Németországot ne hívják ki. *Azt mondják, hogy Oroszország muni-cióhiányát, elgyengülését rejtegette, a míg Olaszország félrevezette az entente-t a monarchia kimerültségében bizva a monarchiára támadt.* Angliának és Franciaországnak szemére vetik, hogy Olaszországot félrevezették az oroszok igazi helyzetét illetőleg. Itália gazdasági helyzete különben igen súlyos. Délolaszországban nagy az inség, a munkanélküliség és drágaság, sok helyütt a termés is tönkre ment. Az adriai partok kikötőiben nem dolgoznak. A szociálisták szítják az elégedetlenséget. Jellemzi a korrupciót, hogy a hadisegélyezési célokra Rómában összegyűjtött egy millió nyolcszáz ezer lirából csak háromszáznyolcvanezer lirat számoltak el, a többit ellopták. A községek pénztárai üresek, a hivatalnokokat nem fizetik, a sebesültek nem kapják meg zsoldjukat. A súlyos harc-téri helyzet és a gazdasági válság következtében a belső helyzet meglepetésekre vezethet. Az állami hivatalnokok fizetéséből megfelelő százalékot a hadikölcsönre vonnak le, s miután a hadikölcsönjegyzés nem sikerült, kényszerjegyzés fenyeget. Az újság-író tapasztalatait összefoglalva oda konkludál, hogy *ha az olaszok októberig elhatározó győzelmet nem tudnak felmutatni, belső katasztrófa következik be.*

Nem viselhetnek téli hadjáratot az olaszok.

Bécs. A Neue Freie Presse tudósítója jeleati Innsbruckból: A tiroli határról visszatért a főparancsnoksághoz beasztott magasrangú tiszt kijelentette, hogy a tiroli határszakaszon lehetséges harci idő egyharmada már letelt. Legkésőbb szeptember végén, vagy október elején ugyanis ott a korai tél az ellenség előretörési kísérleteinek végét vet.

Istria még nem látott ellenséget.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: Az isztriai partokon a nép nyugodt és tele van bizalommal. A capodistriai felosztott község-tanács helyébe állított kormánybiztos szerint a hadizenet után az irredenta hangulatnak nyoma veszett. A nép haragja itt is heves kitérősekkel fordult az izgatók ellen, akiknek a nehéz magpróbáltatások elé állított lakosság az új háborút köszönheti. Lemberg meghódítása után Capodistriában szinte leírhatatlan volt az öröm ujjongása. A nép természetesen sokat szenved a hajózás, a halászat és az idegenforgalom megszűnése miatt. Az élelmezés kielégítő, a partvidékeken pedig egyenesen jó. Az új aratás eredményei is már érezhetők. Az ellenséget Istria még nem látta. A partvidék gyönyörű építőművészeti kincseinek a repülőgépek bombái ellen való védelmére a paloták tetőzetére a nemzetközi megállapodásban megjelölt fekete-fehér táblákat helyezik.

Ostobaságot követett el Olaszország.

Krisztiania. A Morgenposten írja: Az olasz hadjárat már most elveszettnek tekinthető. Az olasz hadsereg téli hadjáratra teljesen alkalmatlan, mert nincs ellenállási ereje. Ha a további kísérletek is balul ütnek ki, akkor az olaszországi hangulat még jobban megromlik. Már most is egyre jobban terjed az a vélemény, hogy a miniszterium ostobaságot követett el, amikor a monarchia ajánlatát hűtlenül elutasította. Előreláthatólag a monarchia, vagy köztársaság kérdése Olaszországban igen hamar véres valósággá fog változni.

Az olasz előnyomulás nehézséggel.

Lugano. A Stefani-ügynökségnek a hadi operációkról kiadott jelentése vázolja azokat a nehézségeket, melyek a ravaszul a ördögi módon megerősített osztrák-magyar erődtések elleni rohammal egybe vannak kötve. A jelentés megállapítja, hogy az osztrák-magyar gyalogság nyílt terepen csak ritkán bocsátkozik harcba az olasz gyalogsággal. „Egyes helyeken — mondja a jelentés — a mi lövészárkaink csak néhány tucat méterre vannak az ellenség lövészárkaitól”. A jelentés végül nagy őszinteséggel emlékezik meg valamennyi fegyvernem megsebesítéséről s azokról a hallatlan nehézségekről, amelyek a hegyi harcokban az előnyomulás elő hátrának.

Cadorna nem tehet a kudaroról.

Bécs. A berni Bund hosszabb cikkelyben foglalkozik a monarchia és Olaszország helyzetével. Tizhavi háborus előkészület után az olaszoknak mástól hónap alatt még nem sikerült az osztrák-magyar védelmi vonalat valahogy áttörniök. Ezért nem szabad Cadornát és katonáit okolni, mert ők mindent elkövetnek, ami tőlük telik; vannak dolgok, amik erősebbek, mint a hadvezér talentuma és katonáinak bátorsága. Az igaz, hogy az olaszok majdnem négyszeres túlerővel állanak az ellenség előtt, viszont ennek megvan a védelem előnye, amelyet a természet is támogat, s végül az osztrák és magyar csapatok az oroszok elleni harcok következtében kipróbáltak és harcedzetek. *Ilyen csapatok ilyen állásokban kell, hogy minden túlerőt ellensúlyozzanak.* Cadorna bizonyára nem ringatta magát abban a téves felfogásban, hogy az ellenség és a terep ne okozna nehézséget; a hiba a felelős olasz diplomataokban van, s kik kiesinyelték a monarchia erejét és bizonyos olasz lapokban, a melyek az olasz közönségben azt a hitet keltették, hogy csak az utolsó lökésre van szükség Olaszország részéről a habsburgi birodalom rombadöntésére. Midőn a háború a parlamenti és a nemzetiségi akadályokat félretolta, a melyek a különböző népek erejét béklyóba verték, akkor tűnt csak ki, hogy ez a monarchia, melynek felosztásán jártatták az eszüket Rómában, Péterváron, Londonban, Párisban és Belgrádban, csak megöregedett, de el nem gyöngült. Mindenek előtt nem teljesedett az entente főreménysége, hogy az Oroszország elleni háborúban a monarchiának valamennyi szláv népe az ellenség táborába pártol át. Épúgy csalátnak bizonyult az entente minden reménysége, hogy Ausztriában és Magyarországon drágaság, éhezők lázongása és pénzhány lesz. Most derült ki, hogy Ausztria-Magyarország a termés biztosítása után gabonafőlségből még szövetségesének is juttathat a hogy ez a „szegény, éhenhaló és eladósodott birodalom” közel négymilliárdnyi újabb hadikölcsönt tud nyújtani. Vajon az olasz államférfiak mindezt tényleg nem tudták, vagy tudták és azt hitték, hogy közbelépésük a monarchia erejét lefojtja? Majdnem az a látszata a dolognak, hogy a monarchia erejét Olaszország közbelépése nemcsak nem bénította meg, hanem fokozta és a legnagyobb erő kifejtésre készítette.

Husz megszökött tisztviselő.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: Trient helytartója husz eltávozott tisztviselő ellen megindította a fegyelmi eljárást s nyilvános hirdetéssel felszólította őket, hogy augusztus 9-ig hivatalvesztés terhén alatt jelentkezzenek. A husz gyanus egyén között van Pitooco György dr. képviselő is.

Aradi ezredek veszteségei. A 204. sz. veszteséglajstrom szerint az aradi háziereket a következő veszteségek érték: Elestek: Bánnyász Demeter 33. gye. 8. sz., Batrinucz Florea 33. gye. 8. sz., Bulzán Száva 33. gye. 2. sz., Butár Pável 33. gye. 6. sz., Csobán György 33. gye. 2. sz., Ilonka János 33. gye. 6. sz., István József őrvezető 33. gye. 6. sz., Kosab Miklós 33. gye. 6. sz., Mikán Demeter 33. gye. 3. sz., Petris János 33. gye. 7. sz., Petrovskv Dezső őrv. 33. gye. 8. sz., Schmidt József 33. gye. 6. sz., Stanila Vikendi 33. gye. 10. sz., Vikodina Dénes 33. gye. 7. sz., Zaidai István 33. gye. 9. sz. A 209. számú veszteséglajstrom szerint lovag Wimpton Fülöp 8. huszárezredbeli kapitány elesett, Dadányi György 8. huszárezredbeli hadnagy megsebesült, Burián Róbert 8. huszárezredbeli főhadnagy pedig hadifogságba jutott.

H I R E K. — LEGUJABB

Erkezett éjjel 2 órakor.
(Távíráti tudósítás.)

A monarchia jegyzéke Amerikához.

Bécs. Burián báró külügyminiszter ma a bécsi amerikai nagykövetnek jegyzéket nyújtott át, amelyben kifejté, hogy Anglia és szövetségesei sok hadiszert kapnak Amerikából, míg a monarchia és Németország teljesen el van zárva az amerikai kereskedelem elől. A hadiszert kivitel már oly méreteket ért, a mi a semlegességgel összhangba nem hozható. A hadianyag gyártás háboru alatt nagyon fellendült, a tenálkó üzemeket kibővítették, újakat alapítottak Anglia rendelkezéseinek kielégítésére. Senki kétségbe nem vonhatja Amerika ama jogát, hogy vagy kiviteli tilalmat állítson fel, vagy pedig szállítás központi hatalmaknak is, ami ugy lenne elérhető, ha Angliát megtenyegetnék, hogy élelmi cikket és nyers anyagot csak úgy kap, ha szabad kereskedelmét a központi hatalmak és Amerika között nem gátolja. A washingtoni kormány e lépéssel megskadályozná Anglia ama galád tervét, hogy a központi hatalmak népeit kiéheztesse. A jegyzék végül hivatkozik a monarchia és az Unió közötti barátságos viszonyra. Kéri a washingtoni kormányt, hogy a jegyzékben foglalt szempontokat tegye vizsgálat tárgyává, mert a humanizmusnak szolgál vele.

Stockholm. Sassanov orosz külügyminiszter visszalépése küszöbön áll. Utóda Walkonskij herceg lesz.

Kopenhága. A Petit Parisien jelenti: Wilson elnök és Lansing külügyi államtitkár elkészítették a választ a német jegyzékre. Németországot figyelmeztetik, hogy ne tanúsítson elutasító magatartást Amerikával szemben, különben a felelősséget reáírítják. Hírczerint Roosevelt buszonnyug órák terminust javasolt a válaszára. Ha az nem kielégítő, akkor minden kereskedelmi összeköttetést meg kell tiltani, a négyes szövetséget ellenben támogatni kell.

Hága. A Figaro írja: Julius tizedikén Párisban arra a vakhirre, hogy a németek Arrast elfoglalták és két millió német Párisra előnyomul, pánik keletkezett. A lakosság ezrével elutazott.

Rotterdam. A Times írja: Világos, hogy az orosz hadseregnek a Bug mögé kellett menekülnie, miáltal a központi hatalmak az orosz offenzívától sokáig biztosítva vannak és a németek a felszabaduló millióikat nyugaton tetterősebb akcióra használhatják fel.

Lugano. A kormány fegyver és munició ellátásra bizottságot alakított és új államtitkárságot szervezett.

Genadiev öngyilkos lett a börtönben.
(A letartóztatott volt külügyminiszter átmetszette a nyakát.)

Távíráti tudósítás.

Berlin, július 14.

Bukarest. Genadiev volt bolgár külügyminiszterrel, kinek a szófiai bombamerénylet közben olyan különös szerep jutott, Bukarestben napok óta a legkülönbözőbb hírek vannak elterjedve. E hírek közül most megerősítést nyert az, hogy az ügyészség vádat emel Genadiev ellen és a törvényszék el is rendelte ellene a vizsgálatot, amelynek során Genadievot letartóztatták. A letartóztatást azért kellett elrendelni, mert olyan váddal illetik, amely miatt esetleg halálbüntetéssel súthatják.

Anasztaszov Genadievot nem saját jószántából árulta el; a hátsó okmányokat és táviratokat találták, amelyek súlyosan terhelő adatokat tartalmaztak az egykori külügyminiszter ellen. Kiderült ezekből az adatokból, hogy Anastaszov Genadievotl tízezer frankot kapott.

Mikor megkérdezték, hogy miért állott anyagi összeköttetésben az egykori külügyminiszterrel, bevallotta Anastaszov, hogy megerősítéssel elő kellett volna segítenie Genadiev diktatúrájának létrejöttét.

Berlin. Luganóból jelenti a Tägliche Rundschau tudósítója: Rómában kínos hatást keltett Genadiev letartóztatása. Napok óta csak erről beszélnek s arra magyarázzák, hogy Bulgáriában végleg az oroszok ellen fordult a hangulat, mert Genadiev az oroszbarát elemek vezére.

Berlin. Bukarestből táviratozzák a B. Z. am Mittagnak: Ide az a hír jött Szófiából, hogy Genadiev a vizsgálati fogságban öngyilkossági kísérletet követett el. Közlebbit senki sem tud, ez is csak híresztelés, de mindenféle beszélnek és általában hiteltre talált.

Berlin. A Vossische Zeitung jelenti Szófiából megerősítik Genadiev öngyilkosságának híreit. Átmetszette a nyakát és mire észrevették elvérzett.

— Urbán Iván báró főispán szabadságon. Urbán Iván báró főispán, a ki a háboru esztendeje alatt megszakitás nélkül látta el nagy felelősséggel és rengeteg munkával járó vezető állása megszaporodott hivatali teendőit, holnap rövidebb tartamu szabadságra utazik. A főispán két hetet szándékozik családjával együtt Arad megye pompás túrdóhelyén, a gyönyörű fekvésű Menyháza fürdőn tölteni.

— Előléptetés. A király a 38. gyalogezredben főhadnagygyá nevezte ki július 1-i ranggal Antal Károly, Vik Béla, Lalesco Titus hadnagyokat.

— Az új világ Oroszországban. Stockholmól jelenti: A Rjecs legutóbbi vezérék határozottan követeli a kormánytól, hogy az utóbbi időkben Szibériában száműzött politikai bűnösöket azonnal helyezze szabadlábra. Ezenkívül azt kéri igen erős hangon az orosz újság, hogy azokat, akiket nem vagyoni elleni eszelekményért büntettek meg, különítsék el a közönséges bűnösöktől és megkülönböztetett bánásmódban részesítsék. Ezt a po-

— Távcsövek gyűjtése. A m. kir. honvédelmi minisztérium Hadsegélyező Hivatala azzal a hazafias kérelemmel fordul a magyar társadalomhoz, hogy hősiessen harcra katonáink küzdelmét távcsövek és minden néver nevezendő látcsöves felszerelések adományozása által is igyekezzenek diadalra segíteni. E kérelmet elsősorban hazánk nagyszámu vadászegyesületeihez és vadászközönségéhez intézzük. Hazafias áldozatukkal tegyék lehetővé azt, hogy harcossainknak e célra kiválógatott egyéneit távcsövekkel, távcsöves fegyverekkel lássuk el. Másodsorban kérelmünkkel a hazafias közönséghez fordulunk: mindennemű messze látókat (akár hadi, tengeri, sport vagy jobb színházi látcső legyen is az) bocsássák a Hadsegélyező Hivatal útján, súlyos feladatokat teljesítő katonáink rendelkezésére. Csapataink biztonsága, s az ellenség kikémlelése végett a legnagyobb szükség van az éles tekintetű jó távcső segítségével egész csapatokat lehet meglepetés és megsemmisítés veszedelmétől megóvni. A távcső megerősíti és megélesíti bátor lövészeink szemét, s annak segítségével tisztábban s hamarabb veszik észre a célt és fokozott találóképesseggel küldik golyóikat az ellenség soraiba. Így a csatatereken a biztos célzással ugyanoly nagy eredményeket érhetünk el, mint a minót a távcsöves fegyverekkel már felszerelt szövetséges német lövészek eddig is elérték. Az optikus-ípar már nem képes kellő gyorsasággal és a szükséges mennyiségben megfélelni a hadsereg igényeinek, az e téren való szükségletet már csak a társadalom áldozatkészségével elégíthetjük ki. Ezért a lelkes magyar társadalom hazafias érzületében reménykedve kérünk mindenkit, hogy ajándékozza meg távcsövével dicsőséges katonáinkat. Az a tudat, hogy katonáink harcra készségét fokoztuk s a győzelemhez hozzájárultunk, a legszébb jutalom! Az adományokat kérjük a Hadsegélyező Hivatal címére: Budapest, IV. Váci-utca 38. szám alá küldeni.

— Az olasz lapok egymás közt. Luganóból táviratozzák, hogy az újságtröszt körül a legvadabb küzdelem folyik. A bolognai Nettodil Carino vezéreltüknek ez a címe: „Alárcot a büzbombák ellen”. A Tribuna a kampány megindítója, Pontaleoni tanár ellen véres támadást köztöl ma is, amely így kezdődik:

— Vannak halottak, akiket csak pokolkövel kell megérinteni, hogy rángatózni kezdjenek. Ez a Pontaleoni ur esete. A mi kiadó-társaságunk részvénytársaság s semmi közünk ahhoz, kinek a kezében vannak a részvények, mert ez nem befolyásolja politikai magatartásunkat. Mi volna azonban, ha megegyeznénk, hogy a Pontaleoni-család pénzeszekevényeiből az Assicurazioni Generalának körübelül fél millió korona értékű részvénye hever, hogy fivére a társaság igazgatója s hogy annak a heves küzdelemnek, amelyet Pontaleoni tanár három évvel ezelőtt az életbiztosítás államosítása ellen folytatott, épen ez a körülmény volt az oka?

— Nagy árhanyatlás a bécsi sertés piacon. Bécsből jelenti: A mai sertés piacon 3100 darab hizott sertéssel és 800 fiatal sertéssel többet hajtottak fel, mint az előző héten, úgy, hogy a kínálat jóval felülmúlta a keresletet. A piac irányzata igen lanyha volt és a hizott sertés negyven koronával, a fiatal sertés pedig 20—30 koronával olcsóbban kelt el.

— A közmívelődési intézet nyilvános könyvtára a szokásos évi nagytakarítás miatt f. évi augusztus hó 1-től augusztus hó 15-ig zárva lesz. Miről a könyvtár olvasóközönségét azzal a kérelemmel értesítjük, hogy az augusztus hó 15-ig tartó időszakban olvasmányokról kellő

— Egy fürdőhely ujászületése. Az Arad-és Hunyad megye határában elterülő kies fekvésű Alváca fürdőt már a törökök idejében is jól ismerték. Nagy híre volt már akkor is kénes hőforrásoknak, melyek rheuma, csusz, készvény, női bajok stb. elleni gyógyító, csodás hatásáról valószínűleg legendák keletkeztek. Hosszabb ideig uradalmi kezelés alatt állott az alvácai fürdő, mely kezelés a természetnek ezt a gyönyörű ajándékát rossz gazdálkodással valószínűleg tönkretette. Új érárt jelentett azonban a fürdőhely életében az a jelentős esemény, amikor azt Berkovits Izidor néhány év előtt megvette. Első dolga volt, hogy a régi forrás helyén több száz méternyire furatott. Ez a furás eredményes is volt, mert megtalálták a forrás eredeti medencéjét, a melyből immár bőven tör elő az áldásos hatású gyógyforrás, úgy, hogy most már nem csak az új, modern fayance-kádakat és bazéneket, hanem a tavaly felépített tekintélyes terjedelmű nagy uszodát is bőven lehetett a kénes hőforrás meleg vizével táplálni. Ezankivül az új tulajdonos elátta a fürdőhelyet mindama komforttal, a mely egy kényelmet nyújtó fürdőt jellemzői szokta. Bismory csak kevesen tudják még ezidőszert Aradon és vidékén, hogy ez a köröskörül esők borította hegyekkel és a kanyargó Körössel körül övezett kies fürdőhely klimatikus tekintetben is elsőrendű, úgy, hogy annak fűző és hársfa-illatu ózondus, teljesen pormentes levegője csakis a Tátrával hasonlítható össze. Külön specialitását képezi egyébként ennek a fürdőhelynek őserdőre, emlékeztető, évszázados magas fákkal ékeskedő, hosszú fasorokkal pompázó parkja, melynek hűs árnyékában huzódnak meg a pavillonok, a fürdő nagyvendéglője, az uszoda, stb. Ha még megemlítjük, hogy Alváca számos, érdekesnél érdekesebb kiránduló helynek középpontja, hol a fürdő parkjának bejáratánál az összes vonatok megállanak, valamint, hogy a fürdő vendéglője jó konyháról és friss ételekről megfelelően gondoskodik, — úgy elmondtuk mindazt, a mi hivatva van arra, hogy ezt a közélunkben ugyszólván elrejtőző gyógy- és üdülőhelyet vázlatosan megismertessük és arra némileg a közönség figyelmét felhívjuk. Hiszen nem olyan lényegtelen dolog ám az, ha tőlünk pár órányira olyan fürdőhelyet találunk, a melyet csak meg kell ismerni, hogy kellően méltányolni és pártolni megtanuljunk.

— Honvédszázadosból orvos. Érdekes doktorátus volt legutóbb a budapesti egyetemen. Orvosdoktorrá avatták Fischmann Lajos komárom-szentpéteri születésű 25. gyalogezredbeli századost, aki mint rendkívüli hallgató végezte el az orvosi fakultást. Még főhadnagy korában kezdett hozzá a tanuláshoz s szabadságidejét mindig az egyetemen töltötte. Később sikerült kieszközölnie, hogy bevezényeljük egy-egy félre az egyetemre és gyorsan tette le alapvizsgáit. Mikor a háború kitört, ezredével, mint századparancsnok a szerb harctérre vonult, ahol nemesak rohamokra vezette csapatát, hanem kötözte is sebesültjeit. Harmadfél hónapig volt a harctéren, ahol megsebesült és az egyik budapesti klinikára került gyógykezelésre. Betegsége alatt elkészült utolsó szigorlatára, amit júniusban kitűnő eredménnyel letette, s június 19-én felavatták doktorrá. Most ismét a harctérre készül, csak azt nem tudja, hogy századosi, vagy ezredorvosi minőségben fogják-e oda vezényelni.

— Adjunk látszóveket katonáinknak. Jó távcső egész csapatokat megmenthet a meglepetés veszedelmétől és az ellenség kikémlelésére is a legbiztosabb segítő eszköz! Kündjük el távcsőveinket hős katonáink számára a Hadsegélyző Hivatal címére (Budapest, IV. Váci-utca 38. szám.)

— Gyászjelentés Itáliáról. Az olasz árusítás felett elkeseredés és megvetés többféle formában jutott kifejezésre. Az a harag, amelyet a hitszegők iránt érzünk, nyilvánul meg abban a gyászjelentésben, amelyet egy igen előkelő aradi ur küldött ismerőseinek a napokban. A gyászjelentés a következő:

— Alulírottak a legmélyebb undorral és utálattal adják tudtul a megváltó hirt a világ még eddig semlegesen maradt népeinek

„ITALIA”

szövetséges társunknak elhunytát, aki 1915-ik évi május 23-án, pünkösd vasárnapján, d. u. 4 órakor hosszú alattomos szenvedés és a „Judás fillérek” felvétele után, ellátva a „nyomorék-entente” vigasztalásával, a megszegett „becsületszó” és gyógyíthatatlan „területéhség” miatt, 33 éves korában az ellenség táborába ment át. A szövetségi-szerződést szegő temetése, a Wien I. Ballhausplatz 2. számú os. és kir. kútygyminiszteri hatóság hírből a „nyilvános közvélemény” temetőjében az „Arulók” részére című oszlopban még aznap történt meg! Wien, 1915. május 23-án.

Ausztria Magyarország,

Német birodalom,

mint fivérek.

Az Ex-hármas szövetség,

mint apa.

Törökország,

mint Adoptiv-nővér.

Tűztemetkezési-Vállalat: Krupp és Skoda.

— Háborús cikkek. Ama körülmény folytán, hogy a háború tartama ily hosszúra nyúlik, a különféle alkalmi cikkeknek egész sorozata készült a hadbavonult, lövészárkokban és harctereken küzdő katonák részére. Ezúttal nem az amerikai életmosság nyilvánult meg, hanem hazai és németországi gyárosok és cégek ötletessége jutott kifejezésre és felesleges mondanunk, hogy a kereskedők a forgalomba hozott különböző árucikkek árusítása által szép keresetre tesznek szert. Tagadhatatlan azonban az is, hogy ebben nagy része van a reklámnak, a lapokban ügyesen elhelyezett hirdetéseknek. Így pl. ki ne ismerné a lapokban férecaapott kalapban megjelent sanitéc hirdetést, amelynek szövege azt mondja, hogy:

Katonáink életmentője a „Sanitéc” tetűpor, stb. Azok a katonák, akik e szert már használták, azt mondják, hogy a por csakugyan jó, azonban tréfásan hozzátesszik, hogy ha már az ellenséggel megtudnak birkózni, hát a tetvektől sem félnek, és az életmentőjük mégis csak az a fegyver, amellyel megvédik magukat...

Nem akarjuk felsorolni azt a sok téli és nyári holmit, amelyek ezelőtt egyáltalában nem léteztek, csupán még egy aktuális italt, a Szomjűzöttablettát említünk meg.

— E mán teszi! kiáltották katonáink, amikor a próbívégéből az első kortyot megízlelték.

— Végre a sok háborús portéka között akadt egy igazi is, — mondogatták egyaránt „derék katonáink”, (mint ahogy a hirdetés is nevezi őket). De azért ép oly szívesen fogadták a katonák télen az érmelegítőt, mint amilyen örömmel nyúlnak a valódi hazai szilvórium vagy jó bor után és míg a nagy hőségben a szöba levő tablettá bevált szomjűzőnek, addig pl. a valódi szerémi, vagy hamisítatlan tokaji kitűnő gond- és buszónék bizonyult...

— Meghalt a hegyaljai vasút építője. A berlini Henning, Hartwich & Co. vasútépítő cég tulajdonosa, Hartwich, Berlinben meghalt. A cég Magyarországon is épített vasutakat, a többi közt a kassai villamos vasutat és az arad-hegyaljai helyi érdekű vasutat. Hagyatékára, miután megállapították, hogy passzívra áll a cég, elrendelték a csődöt.

— Irógépeket, levélbélyeg-gyűjteményeket és egész könyvtárakat méltányos áron vesz Kerpel Izso könyvkereskedése. 193

— Olcsó papírszalvéták Kerpelnél. 193

— Bevonulók részére előírás szerinti koferek Fischer áruházában a Szabadság-téren nyolc választékban, ugyszintén férfi-ingek, eszavarkamásnik, netz ingek és katonai felszerelések. 227

Ellenséges földről.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 14.

(Párisi rendőrök baklővései.)

A francia lapok a nyári kacsa-évad idejére új vesszőparipát fogtak be nyikorgó szekerük rudja elé. Mióta a hőhullámok először végiggördültek Páris felett, azóta a legtöbb mulatság a rendőrség emberei felett esik. Mindennap felmerül egy-egy szomorúan vidám história, amely a rendőrség és a detektívkar baklővéseit példázza. Az ember szinte azt hinné, hogy a Sureté munióiraktárában csakis baklővédeket őrsenek.

A Cri de Parisban olvassuk a legújabb esetét a rendőrségnek. Tudvalevő, hogy ma nincs olyan bokra a fővárosnak, amelyben, ha már nem összeesküvést, de legalább is egy-két kémét ne sejdítenének. A detektívek minden este ellepik az utcákat és a nyilvános helyiségeket és elkezdnek szimatolni. És fognak. Bármilyen különösen hangzik, de legtöbbször törököt fognak, olyat, aki nem enged.

A Cri de Paris cikke egy kis statisztikával szolgál. Megírja, hogy június havában, a kémkedés gyanúja alatt, nyilvános helyekről előállított ügyek között a rendőrség a következőket fogta el: három nyugdíjazott tábornokot, kilenc aktív ezredest, két aktív századost, tizenegy aktív főhadnagyot, hét aktív hadnagyot, négy tábori lelkészt, egy párisi bankigazgatót, öt egyetemi tanárt, tizenegy ismert színésznőt és kilenc előkelő ur-asszonyt. Ez összesen nyolcvankét személy, akiket azonnal szabadon bocsátottak.

Június havában csak ennyit produkált a párisi rendőrség, de májusban még többet.

(Egy olasz kutya halála.)

Egy holland festőművész, a ki Velencében utazik haza, a Courir de Genève munkatársának mesélte el a legtragikusabb élményét, a mit Velencében a bombázás alatt tapasztalt.

— Volt egy jó barátom — mondta — egy Mayer nevű öreg festő, a kinek csak a neve volt német, de azért ő maga jó olasz harafi volt. Az öreg Mayernek volt egy kutyája, a derék Caesar, a ki együtt őszült meg a gazdájával. Festő körökben annyira ismerték, hogy Mayer Caesarnak hívták.

Mikor először bombázták a várost, én is támentem az utcára. Ahogy a torre del orologio alatt átmegyek, egyszerre meglátom az öreg Mayer Rohan le a Calle dei Balloni szűk utcaközén, kalap nélkül, ingujjban és rekedten ordít:

— Caesar, Caesar!

Megtudom, hogy Caesar eltűnt. Megyünk berezni, egyszerre ráakadunk. Vértől csatakosan, köpörkölt szörrel, lábát huzva és vonyítva kalap hazafelé. Szegény Caesart valami bombaizlánk érte. Hasavittük. Mayer megmosta, de az öreg Caesar még aznap kimúlt.

Mayer egészen betege lett a dolognak. Szemei vörösek voltak, éjszakákon át siratta kutyáját. Végre is az öreg nekiült és egy hosszú ódát írt: „Egy olasz kutya halálára” címmel.

Mikor elutaztam, azt mondta, hogy Caesar sírkövére az egész ódát odavéseti.

(Száműzetés országutján.)

Egy svéd újságíró írja lapjában a Dagens Nyheterben.

— Soha borzalmasabb látványban nem volt rézsem. Varsó felé vonult fel egy hosszú menet. Ezerszámra terelték az orosz assidókat. A nyakig-érő sárban szakállas aggyastyanok, terhes asszonyok és gyermekek vánszorogtak. Félelmetes, ki-

APOLLO

SZÍNHÁZ

Julius 16-án, 17-én, pénteken és szombaton:

Lemberg visszafoglalása

Első egyedül
hiteles felvétel

érteties menet. A megsokszorozódott ósmese fan-
tasztikus felvonulása. Az örök, bolygó zsidók
szerei, meganyi új Ahasvérus.

Mikor a menet bekanyarodik Varsó utcára,
egy lovas katonacsapat vágat ki a városból. Egy
öreg zsidó valami nem is emberi, szinte vérző
aangon felvisít:

— Mózes! Fiam!

Egy katona megfordul.

— Apa! — kiabálja és odarohan az apjához.
A két ember, akik a száműzetés országútján ta-
lálkoztak, egymásra borul. Ekkor odalépett két
katona, megragadják a fiút és elviszik. Az öreg
zsidó csak annyit lát, hogy Mózeset a hadnagya
arculüti. Azután észzeesik, mintha tagló érte volna.

(Angol halálnem.)

Angol halálnem. Ezt a furcsa valamit, a
Punch, a híres angol viclap írja körül.

Sétál az angol ember London utcáin — írja
a Punch — és azon töri a fejét, hogyan fognak
sorra hullani a német katonák, ha Lloyd George
szép tervai valóra válnak. Ahogy elmegy a had-
ügyminiszterium palotája előtt, egyszerre borsal-
mas ütés éri a fején. Lerogy és haldokolva ordít:

— Policeman! Rendőr!

Azután kileheli honfiai lelkét. Erre megérke-
zik a rendőr. A halott mellett egy vaskos osomag
lepszik, a borítéka véres. Magnézi, azután egy-
szedve konstatálja:

— Véletlen szerencsétlenség következtében
meghalt. Az ablakból a fejére esett a munició-
bill tervezete. A tervezet hat kiló. Munició nincs.
Egyéb jelenteni valónk nincs.

NYÁRI SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1915. július 15 én:

Dióssy Nusi vendégtellettéval:

Zsuzsi kisasszony.

Operette 3 felvonásban.

Kezdete este 8 órakor.

Felolós szerkesztő:

Rudnyánszky Endre

NYILTÉR.*

KATONÁINK ÉLETMENTŐJE A
"SZANITÉC"
TETÜPOR

Legbiztosabb szer a kiütéses tifuszt
terjesztő ruhatetek ellen.

Gyógytárakban, drogériákban már mint kétféle tábori
csomag ismét két példány kapható 1 koronáért.
Keressék azonban határozottan „SZANITÉC”-port, mert mind
minden fónak, ennek is akadt mány előzete. Ahol nem volna
kapható oda 9 dobozt utasítással küld, Auber gyógytár,
Mihács. 8747

Értesítés.

Van szerencsénk a t. közönség
b. tudomására hozni, hogy a mai
napról kezdve a disznóhús kg.-ja
kor. 360, zsir kg.-ja kor. 480,
nagybani vételnél jutányosabb árak.

Tisztelettel: 2200

Mányi M. és Társa

mészáros és hentes
Boros Beni-tér 16. (Vancsek-ház.)

Ia. disznó zsir,
szalonna,
csabai szalámi,
tarhonya

kapható

Garai Károlynál

Asztalos Sándor-utca 5. sz. alatt.

Kékkő és hárs

kapható

Färber Lajos

cégnél.

2418

Legfinomabb

Petroleum

Étr. 56 fillér.

1011

Braun N. A.

festékraktárában

Arad, Boros Beni-tér 7.

ad. 2159—1915. sz.

Biharvármegye közlg. bizottságától.

359—1915. szám.

Arverési hirdetmény.

Biharvármegye béli járásában fekvő Békárcy község volt urbá-
saink Békárcy község határában lévő erdejében a m. kir. földmive-
ségyminiszteriumnak 47905—1912. sz. rendelkezéssel a használatára en-
gedélyezett 4.58 k. föld területen mintegy 278 m² becsült ritka szép
müla és 162 m² becsült tölgy tűzifa 1915. évi augusztus hó 11-én d.
e. 9 órakor Békárcy (Korai) községhez tartozó irásbeli zárt ajánlatokkal
egybekötött nyilvános szóbeli árverésben tövön becsáron fölül el fog
adani. A hivatalosan megállapított becsérték, mint kiküldési ár 8150
korona, azaz nyolcszázötvenkorona. Bánatpénz 815 korona.
Szabályszerűleg kiállított és 10% bánatpénzzel felszerelt zárt irás-
beli ajánlatok szóbeli árverés kezdete előtt az árverelő bizottsághoz
nyújtandók be, ellenben szabálytalanul és hiányosan felszerelt utó és
távlati nemkülönbözve becsáron alóli ajánlatok visszautasítottak.

Az erdő Csermő állomástól mintegy 8 kilométer távolságra van.
A részletes árverési feltételek és becsérték adatok Békárcy község
közégházánál és a nagyváradi kir. állami erdőhivatalnál a hivatalos
órák alatt megtekinthetők.

Nagyváradi, 1915. július hó 10.

Varga Akos
vármegyei aljegyző.

Ajánlati felhívás.

A békéscsaba Rudolf főgimnáziumi kormányzó bizottság 18/917.
sz. határozata értelmében felhívom a fa- és közén kereskedőket, szál-
litókat termelőket, hogy a főgimnázium helyiségeinek fűtésére 1915—16.
évben szükségelt 400 q közén és 800 q bükifa (hasábla)
szállítására f. é. augusztus hó 5 napjáig zárt ajánlatokat allulirothoz
adják be. Később beérkező ajánlatok figyelembe nem jönnek.

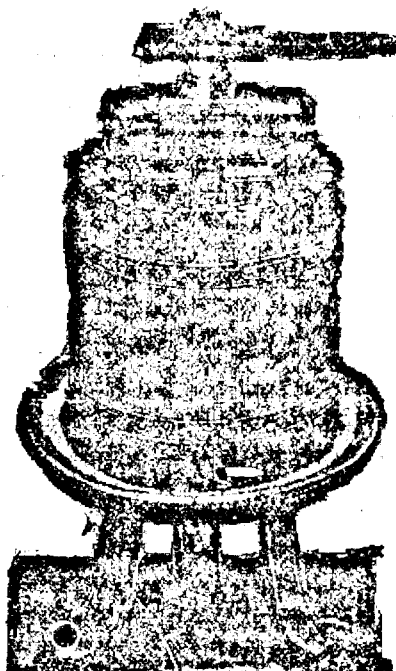
Az ajánlatokban az anyag származási helye, minősége és ára a
csabai vasútállomáshoz, illetve a helyszínre szállítással együtt mm-ként
kifizetve legyen a azon körülmény, hogy a közszállítási szabályren-
delésben megállapított feltételeket az ajánlattevő ismeri s azoknak ma-
gát aláveti kötelezőleg kijelentessék.

200 mm közén és 200 mm fa 1915. szept. hó végéig, a többi a
szükséghez képest felhívásra szállítandó.

Az ajánlatok a főgimn. Kormányzó bizottsága f. é. augusztus hó
első felében tartandó ülésén lesznek felbontva s ajánlattevők erről
értesítve.

A főgimnáziumi bizottság fenntartja a szabad választás jogát.
Békéscsaba 1915. július hó.

Bukovszky János
főgimn. igazgató.

Kedvező alkalom olcsó szőlőprések beszerzésére.

Van szerencsénk a T. szőlőbirtokosok figyelmét felhívni, hogy meglévő

SZŐLŐPRÉSEINKET

még a készlet tart, a következő árak mellett bocsájtjuk eladásra:

- 1 drb. I-es számú, kosártartalom 65 liter Kor. 70.—
- 1 „ II-es „ „ „ 80 „ Kor. 80.—

Helyt raktárunkban, készpénzfizetés mellett. — Teljes fizetéssel:

SOLYMOS TESTVÉREK

gépgyár, vas- és fémöntőde ARAD, Kőlcsey-utca 6-7.

2512

Költözők figyelmébe!

villany bevezetéseket,
csillár átszereléseket
jótányosan végez

Kalmár József
villanszerelési vállalata
Arad, Salac-utca 2. sz.
242. Telefonszám 242.

Andrássy-tér 8. számú
házban egy kisebb

üzlethelyiség

— különösen dohánytársaságnak alkalmas — azonnalra

kiadó.

Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadó-
hivatalában József főherceg-ut 22.

DRÁGUL A FÜTÉS!

Bérbeadatik

Méltóságos báró Bohus Lajos ur bérpalotájában: egy modern berendezésű, tágas

négyszobás lakás,
több üzlethelyiség,
központi fűtéssel!

Értekezhetni alólirott házigondnokkal:
Bódy Bódog.

DRÁGUL A FÜTÉS!

ALVÁCZA

kénes hőgyógyfürdő

Arad- és Hunyadmegye határán.

Kitűnő eredménnyel gyógyít esúzt, köszvényt, reumát, esontszút, lobosodást és különböző női bajokat.

A fürdőközönség kényelmének nagyobb fokú kielégítésére, tetemes befektetéssel új fürdőház épült, teljesen modernül berendezve, uszodával és kádfürdőkkel. Természetes kénes hőforrásai 28—32 és 38° C hőmérsékletűek. Nagy árnyas park. Gyönyörű ktrándutóhelyek. Tennis- és tekepályák. Kitűnő ózonidus levegő.

Csodás gyógyhatás.

A vonatok közvetlenül a fürdőparknál állanak meg. — Posta és táviró.

==== Külön rituális koszt is kapható. =====

Sebesült katonáknak 30% engedmény. Prospektussal készséggel szolgál

BERKOVITS IZIDOR,
fürdőtulajdonos.

2453

Izr. Leányinternátus
József főherceg-ut 19. sz.
I. emelet.

Elsőrangú okleveles tan-
erők, gondos nevelés, mo-
dern berendezés. Elemi és
középiskolai előkészítés és
továbbképző tanfolyam. Kül-
lön tárgyak: Idegen nyelv-
vek, festés, zongora és mű-
vészi kézimunkák.

Kívánatra prospektus díjtalan.

Igazgató tulajdonos:
Stern Ilonka,
okl. tanítónő. 2027
933. Telefon szám 933.

**Gépolaj,
hengerolaj,
gépzsir,
kocsikenőcs,
gyanta**

2461

legolcsóbb napi árban kapható

Färber Lajos cégnél.

Garai Károly,

vas- és rézbutor készítő
ARADON,
Asztalos Sándor-utca 1-5.

Ablakredők

Vetődi amerikai ünnöktűző
ablakredőnyők gyári rak-
tára.

Gyermek-kocsik

nagy választékban.

Zimmermann Ignác

norimbergi, diszmu- és játék-
áru üzletében 1581

Arad, Szabadság-tér 21.

Ajánlok: Vas- és rézbutorokat,
sodrony ágybetéteket, sodrony ko-
si-üléseket, gyermekágy és gyer-
mek-kocsikat, réz-karnisokat, mo-
dó-asztalokat felszerelve, össze-
csukható ágyakat és madracokat.
Szállodai és kávéházi, kórház és
intézetek berendezését. Elvállalok
minden e szakmába vágó munká-
kat a legjótányosabb árak mellett.
Vidéki megrendeléseket pon-
tosan eszközölk.

801

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható.

Minden szó 4 fillér. Vastagabb betűkkel 8 fillér.

Vastagabb betűkkel kívánt szavak aláhúzással jelzendők.

A legkisebb hirdetés 60 fillér.

Az apróhirdetések előre fizetendők.

A hirdetések délután 1/2 óráig vétetnek fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

LEVELEZÉS.

"Tüzer"

Intelligens, lecs, barna fiatal ember komolyabb ismeretségi céljából leveleane intelligens ur lánnyal, ki hasonló célból boldogság után vágyik. Leveleket teljes címmel a kiadóba kérek. 2527

ALKALMAZÁST KERES.

Intelligens

németül beszélő fiatal nő gyermekek mellé, esetleg anyahelyettesi vagy hávezetőnői állást keres. Szíves megkereséseket „51” alatt a kiadóhivatalba kérek. 2516

Könyvelő

ki huzamos ideig alkalmazásban volt, állást keres. Szíves megkereséseket „Szorgalmas” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 2504

Nyugdíjas vasutas

könyvvezetői, irodai, vagy bizalmi állást elvállal. Cím a kiadóhivatalban. 2248

ALKALMAZÁST NYER.

Tanulók

felvételnak Weisz Hugó fényképezési műtermében, Aradon. 2458

Mérlegképes könyvelő

magyar és német nyelvben járjas, kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 2505

Egy intelligens,

jó megjelenésű kereskedő segéd, dívat-, rőfös-, rövidáru, magyar, német és román nyelvet bírja, azonnali belépésre keresek. Ugy tanuló is fölveszek. Angele Máttyás, Szabadság-tér 16. 2399

Nyugdíjas vasutas,

aki pénzügykezelésben, könyvelésben járjas, továbbá 4 polgári végzett jó eséllyel való gyakornok felzárkóltatható alkalmazást nyerne. Cím a kiadóhivatalban. 2486

Német és francia nyelvben

járjas intelligens nőt keresek a nyári hónapokra. Jelentkezni lehet f. hó 16-án József főherceg-ut 7. sz. alatt a háztulajdonosnál. 2498

Ügyes másoló

vagy nő, ki minden papír másolatában és contact eljárásban teljesen járjas, valamint egy hasonlóan ügyes retoucheur magas fizetés mellett azonnal, vagy augusztus 1-től alkalmazást nyer. Kossak József cs. és kir. udv. fényképész, Temesvár. 2519

ÜZLETEK.

Üzlethelyiség

a várhoz vezető útvonal legforgalmasabb helyén Eötvös-u. és Erzsébet körút sarkán teljes berendezéssel korlátolt italmérés trafik engedéllyel a tulajdonos elhalálása folytán azonnal kiadó. Ertekezni Özv. Klein Józsefné háztulajdonosnál. 2522

Egy jömeneteli

iparvállalat gépekkel felszerelve, nagy munkakörrel, a befektetett tőkét egy év alatt ki lehet keresni, betegség miatt eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2525

INGATLAN.

Eladó

Fácán-utca 6. számú sarokház minden elfogadható árban és egy jól berendezett lakatos műhely, esetleg a szerszámok külön-külön is eladhatnak. Ertekezni ugyanott. 2526

Szálló

Kovácsin egy 5 kis holdas, a vilamos mellett, természetesen együtt eladó. Bővebbet Özv. Vojtek Afajosné, Lipót-u. 8/a. 2445

110 kis hold

szántóföld, tanyai épülettel, egy tagban, a tornyai határon, hasznos bérbe kiadó, esetleg örök áron eladó. Bővebbet Singer Israel tulajdonosnál Aradon, Kossuth utca 1. szám. 2501

KIADÓ LAKÁS.

Női vagy férfi szabóságoknak alkalmas 4 szobás lakás, a város legforgalmasabb helyén, azonnal kiadó. Bővebbet Kék és Krausz cégnél. 2528

Egy 2 és 4 szobás

modern lakás minden mellékhelyiségekkel kiadó azonnal, vagy augusztus 1-re. Eötvös-utca 10. sz. Bővebb felvilágosítást Angele Máttyás, Szabadság-tér 16. 2400

5 szobás utcai

elsőemeleti lakás szép fekvésű új házban és egy 3 szobás másodemeleti udvari lakás minden komforttal és mellékhelyiségekkel együtt, azonnal Petőfi-utca 10. szám alatt kiadó. Bővebbet a házmesternél.

Erzsébet királyné körút 18 a. számú ház első emelete, mely modern ötszobás lakásból áll, azonnal vagy f. évi augusztus hó elsejére kiadó. 1646

Kétszobás tiszta

lakások vízvezetékekkel konyhában, azonnal vagy augusztusra kiadó. Csarnovits-utca 25. 2467

2 szobás

udvari lakások Andrassy-tér 8. sz. alatt azonnalra kiadó. Bővebbet a házmesternél.

Andrassy-tér 8. sz.

alatt egy 1. emeleti utcai lakás, mely irodának, vagy üzleti célra igen alkalmas, augusztus 1-re kiadó. Bővebbet a házmesternél.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Babot

vesz és elad Färber Lajos, Arad. 2498

Papírszalvéta

1000 darab 5 koronáért kapható Pichler Sándor papírkereskedésében, Szabadság-tér. 781

40 liter tej

keresek naponta megvételre. Cím a kiadóhivatalban. 2517

40 hl. óbor

eladó Dóni Péter szőlőbirtokosnál Opátos. 2515

Egy jókarban levő

rövid rongora megvételre kerestetik. Eckert, Asztalos Sándor-utca 7. 2529

Kékkövet

teljesen pótol, ennél sokkal olcsóbb, bevált Cuprin permetezőszer, K 1:20 Kovács Soma és Társaság, Arad. 2524

Fehér vászon-

cipők, kivágott, párja 8 korona, egy pántos 7 korona, Pumps kivágott 8 korona, fűzős regatta, amerikai forma 10 korona. Cipő Töze Arad, Apollo mozi mellett. 5161

Náder Gyula és Fia

késműves és villanyszerelési üzlete Weitzer János-u. 11. Mindennemű javítások és felszerelések, hajnyírógépek és borotvák készíthetése legpontosabban esaközölhetnek. 148

A „Rex” mű-átoltsir

az egyedüli, amely a dísznózsirt legjobban pótolja, és emellett sokkal olcsóbb: állandó raktár Ehrenfeld Ignác fűszernagykereskedőnél Arad, Boros Bent-tér. 2468

Kiadó

2 hintó, hevederek, borsallang, 8 as cséplőgép, igáskocsik, szekerek, ekék, boronák, stb. Bővebbet Verbo-iroda, Arad. 2488

Keresek jókarban levő

használt pianinót megvételre. Ajánlatokat e lap kiadóhivatala címére „Pianinó” jellegre kérek. 2494

Rossziniál szilvalz

kapható Färber Lajos cégnél. 2430

KÜLÖNFÉLE.

Felkérem

azon 38. gyalogezredbeli katonának. — akik f. évi január hó 8-án Havasközön estek orosz fogságba — a hozzátartozóit, hogy a fogságba esettek címét szíveskedjenek velem közölni. Rátky Frigyes Kőrös, Tövisgyháza. 2508

1 csomag kulcs

acél gyűrűre fűzve f. é. július hó 9-én Eötvös, Petőfi, Vörösmarty-utcán Szabadság-téren, színház északi oldalán menet közben elveszett. Megtaláló keretik azokat illő jutalom mellett Erzsébet királyné-körút 9. l. em. jobbra átadni. 2521

Elveszett

egy vékony arany nyaklánc kerek szent képet ábrázoló amulettel, közvetlen a József főherceg-ut 5. számú ház előtt. Kéretik a becsületese megtaláló, hogy azt Bieg Ede cég irodájában átadni kegyeskedjék. 2506

A drága citromot

teljesen pótolja a Földes-féle Citrom szörp ebből 1-2 evőkanálnyi egy pohár vízre adja a legpompásabb limonádét. 1 kiló ára 2,20 fillér. Legfinomabb hegyi málnaszörp kilója 2,40. Földes K. gyógyszerészár Deak Ferenc-utca, Hehs Vilmos gyógyszerészára Batthyányi-utca. 12

Aranyat és Ezüstöt

legmagasabb áron vesz, vagy becserél; ugyszintén régiségeket vesz és elad

Losonczy Lajos

óras és ékszerész üzlete

ARAD, Szabadság-tér.

Telefon 964.

Kugli és Scholet

különlegesség füstölt

hussal minden

szombaton

kapható. Megrendelések házon kívül is a

Goldmann-féle új étteremben

elfogadtatnak. 2496

Báró Bohus-palota

(Apollo színház mellett.)